



Vlaams
Parlement

stuk **1253** (2010-2011) – Nr. 1
ingediend op 14 september 2011 (2010-2011)

Gedachtewisseling

over de regeringsbeslissing van 15 juli 2011
betreffende de beheersovereenkomst met de VRT
voor de periode 2012-2016

Verslag

namens de Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media
uitgebracht door de heer Carl Decaluwe

Samenstelling van de commissie:

Voorzitter: de heer Philippe De Coene.

Vaste leden:

de heren Carl Decaluwe, Paul Delva, Johan Verstreken, Veli Yüksel;
de heren Erik Arckens, Johan Deckmyn, Wim Wienen;
de heren Jean-Jacques De Gucht, Herman Schueremans;
de heren Philippe De Coene, Chokri Mahassine;
de heer Lieven Dehandschutter, mevrouw Danielle Godderis-T'Jonck;
de heer Jurgen Verstrepen;
de heer Bart Caron.

Plaatsvervangers:

de heer Ludwig Caluwé, de dames Martine Fournier, Vera Jans, Tinne Rombouts;
de heren Frank Creyelman, Chris Janssens, Wim Van Dijck;
de heren Peter Gysbrechts, Bart Tommelein;
mevrouw Yamila Idrissi, de heer Patrick Janssens;
de heren Wilfried Vandaele, Kris Van Dijck;
mevrouw Ulla Werbrouck;
de heer Luckas Van Der Taelen.

INHOUD

1. Situering van de commissievergadering in de procedure betreffende het afsluiten van beheersovereenkomsten en de rol hierin van het Vlaams Parlement	4
2. Toelichting door mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding bij de beheersovereenkomst VRT 2012-2016..	5
2.1. Voorwerp van de beheersovereenkomst	5
2.2. Zes krachtlijnen van de beheersovereenkomst	6
2.3. Strategische en operationele doelstellingen	6
3. Vragen van de commissieleden en antwoord van minister Lieten	12
Gebruikte afkortingen	33

De Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media organiseerde op 20 juli 2011 een gedachtewisseling met mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding over de regeringsbeslissing van vrijdag 15 juli 2011 betreffende de beheersovereenkomst met de VRT voor de periode 2012-2016.

Deze gedachtewisseling werd georganiseerd op verzoek van de heren Bart Tommelein, Jean-Jacques De Gucht en Wim Wienen die duidelijkheid wensten over de juiste inhoud van de regeringsbeslissing van 15 juli en over de inhoud van de nieuwe beheersovereenkomst met de VRT.

De Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media organiseerde in de voorbereiding op de nieuwe beheersovereenkomst met de VRT ook tal van hoorzittingen (*Parl. St. Vl. Parl. 2010-11, nrs. 925/1 t.e.m. 12*). Tot slot hiervan werd door het Vlaams Parlement op 18 mei 2011 een voorstel van resolutie aangenomen betreffende de nieuwe beheersovereenkomst tussen de VRT en de Vlaamse Gemeenschap (*Parl. St. Vl. Parl. 2010-11, nr. 1154/2*).

1. Situering van de commissievergadering in de procedure betreffende het afsluiten van beheersovereenkomsten en de rol hierin van het Vlaams Parlement

De heer *Jurgen Verstrepen* betreurt dat de commissieleden zich vooralsnog voor hun informatie over de blijkbaar afgesloten beheersovereenkomst met de VRT, moeten baseren op persartikels en -verklaringen. Er is voor de oppositie niets concreets voorhanden om op voort te gaan, geen enkel parlementair stuk of ander officieel document. Deze werkwijze ondermijnt de beloofde openheid en betrokkenheid. Het lid vermoedt dat de meerderheid wel over de nodige documentatie kan beschikken, terwijl de oppositie zich tevreden moet stellen met de aangekondigde PowerPointpresentatie van de minister, waarop dan ook meteen gereageerd moet worden. Dat vindt de heer Verstrepen niet kunnen.

De *voorzitter* wijst erop dat drie leden van oppositiefractionen hebben gevraagd om een commissievergadering bijeen te roepen, waarbij twee van de drie artikel 25 van het Reglement hebben ingeroepen. Dat artikel garandeert in de recesperiodes geen automatische bijeenroeping van de commissie. Toch achtte de voorzitter het zijn taak om na te gaan of er voldoende fractionen aanwezig konden zijn om een vergadering te houden die de samenstelling van de plenaire vergadering weerspiegelt. Aangezien dat mogelijk bleek, is hij ingegaan op de vraag van de oppositie om een commissievergadering te organiseren.

De heer *Verstrepen* verduidelijkt dat de voorzitter van de commissie in het hele verhaal optimaal heeft meegewerkt. Het gaat er echter om dat de minister keer op keer beslissingen via de pers wereldkundig maakt, nog vooraleer de parlementsleden op de hoogte worden gesteld. Die moeten uit de pers vernemen wat er gebeurt en dat stoot danig tegen de borst.

De *voorzitter* onderstreept dat hij de volledige medewerking kreeg van de minister en haar medewerkers toen er sprake was van de commissiebespreking. Hij vindt het een teken van bereidwilligheid dat men geen dag gewacht heeft nadat het verzoek tot het organiseren van een commissievergadering is binnengekomen.

De heer *Carl Decahuwe* plaatst het gebeuren in een volgens hem juister kader. Hij verwijst daarbij naar de aanpassing van het kaderdecreet Bestuurlijk Beleid van 18 juli 2003 inzake de behandeling van beheersovereenkomsten. Deze werkwijze werd reeds toegepast voor onder meer de beheersovereenkomst van De Lijn. Het is de Vlaamse Regering die onderhandelt met de betrokken overheidsinstelling. Het Vlaams Parlement kan tussendoor over de materie van gedachten wisselen en adviezen meegeven vóór de definitieve ondertekening. Toegepast op de VRT betekent dit dat als de beheersovereenkomst momenteel nog niet is ondertekend, alles correct verloopt volgens het vooropgestelde schema.

Daartegenover staan de gecoördineerde mediadecreten. Artikel 19, paragraaf 3, stipuleert dat de beheersovereenkomst, zodra ze afgesloten wordt, ook aan het Vlaams Parlement wordt overgemaakt. Het antwoord op de vraag of de beheersovereenkomst effectief is afgesloten, moet uitklaren in welk stadium de commissiebespreking van start gaat. Is er tussen de principiële beslissing van Vlaamse Regering op 15 juli en de voorziene ondertekening op 22 juli nog voorzien in technisch nazicht?

De heer *Bart Tommelein* herinnert eraan dat hij vorige maand reeds voorspelde dat de Vlaamse Regering tijdens het parlementaire reces zou proberen de beheersovereenkomst met de VRT af te ronden. Zijn gelijk bleek uit de persconferentie die ter zake is gegeven: de beheersovereenkomst zou rond zijn en er zou een akkoord zijn binnen de Vlaamse Regering. Dat politieke feit doet de verwachting ontstaan dat die regering op één lijn zit, dat de beslissingen genomen zijn en dat de minister komt toelichten wat er precies is gebeurd. Naar aanleiding daarvan wil hij de nodige vragen kunnen stellen. Hij ziet dit niet als een voorafname op een nog niet afgesloten beheersovereenkomst.

De heer *Bart Caron* is blij dat het verzoek om een commissievergadering bijeen te roepen, is ingewilligd. Hij gunt de pers de inside-informatie een week voor de beheersovereenkomst wordt ondertekend, maar vraagt om er dan wel voor te zorgen dat de parlementsleden onmiddellijk daarna de exacte informatie krijgen. Kan men de tekst zo snel als mogelijk ter beschikking stellen?

Minister *Ingrid Lieten* ervaart de insinuaties van onder meer de heren Tommelein en Verstrepen als een aanval. Ze heeft er nooit een geheim van gemaakt dat de beheersovereenkomst nog vóór het reces van de Vlaamse Regering zou worden afgerond. De Vlaamse Regering heeft een eigen agenda, net als het Vlaams Parlement dat na 11 juli in reces ging. Op vrijdag 15 juli heeft de Vlaamse Regering een akkoord bereikt over de beheersovereenkomst van de VRT. De minister wil alle mogelijke informatie bezorgen en besprekingen voeren waar en wanneer nodig. De minister neemt het echter niet dat men het doet uitschijnen alsof de Vlaamse Regering ter zake het parlement buitenspel wilde zetten.

Het is de bevoegdheid van de regering om beheersovereenkomsten af te sluiten. Voor geen andere beheersovereenkomst dan deze van de VRT is er meer ruimte geweest om voorafgaande hoorzittingen te organiseren. Er was voldoende tijd om iedereen te horen en de regering heeft gewacht met de definitieve onderhandelingen tot er in het parlement resoluties konden worden neergelegd. Op de voorliggende vraag om toelichting bij het politieke akkoord is de minister meteen ingegaan. Ze is volkomen bereid om alle vragen te beantwoorden.

De gevraagde teksten zullen zo snel als mogelijk ter beschikking gesteld worden. Het onderhandelingsproces over de VRT bevindt zich echter midden in de formaliseringsfase. Dat behelst de goedkeuring van het verslag van de Vlaamse Regering en de ondertekening van de beheersovereenkomst. Er zijn nog aan niemand – dus ook niet aan de pers – documenten ter beschikking gesteld. Zodra die het regeringsniveau verlaten en beschikbaar zijn, zullen ze overgemaakt worden aan het parlement. Ook dan blijft de minister beschikbaar voor toelichting.

2. Toelichting door mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding bij de beheersovereenkomst VRT 2012-2016

2.1. Voorwerp van de beheersovereenkomst

De *minister* stelt dat de beheersovereenkomst wordt gesloten in uitvoering van het Media-decreet en past in het vrij moeilijke traject dat de VRT in de voorbije jaren heeft afgelegd. Er is een nieuwe raad van bestuur geïnstalleerd, een nieuwe CEO en er werd een omvang-

rijk besparingsplan uitgevoerd. Doel is altijd geweest eerst orde op zaken te stellen om dan in de nieuwe beheersovereenkomst naar de toekomst te kijken. Dat plan wordt volgens de minister hardgemaakt met de bewuste beheersovereenkomst. Ze bouwt voort op alle inspanningen van de voorgaande jaren.

2.2. *Zes krachtlijnen van de beheersovereenkomst*

De beheersovereenkomst stoelt op zes krachtlijnen met als eerste het punt dat de VRT een openbare omroep is die met openbare middelen gefinancierd wordt. Het is dan ook bij uitstek een plicht om het bereik naar alle Vlamingen uit te breiden, ook naar de moeilijker doelgroepen.

Tweede krachtlijn luidt dat er vooral moet worden ingezet op publieke meerwaarde en kwaliteit. De omroep moet zich onderscheiden ten aanzien van wat de privésector aanbiedt en een meerwaarde bewijzen.

De nieuwe beheersovereenkomst moet tevens tegemoetkomen aan de veelgehoorde vraag om meer transparantie en openheid.

De VRT is een belangrijke publieke speler in een markt waarin ook privéspelers opereren. Die markt is zeer divers en maakt dat de VRT ook de plicht en verantwoordelijkheid draagt om volop in te zetten op samenwerking: met distributeurs, privé-uitgevers, andere zenders, onderwijs, culturele organisaties. Die verantwoordelijkheid wordt sterk benadrukt. De VRT is ook een overheidsbedrijf dat aan efficiëntieverhoging moet blijven werken, na de twee jaren van uitvoering van het besparingsplan.

Ook inzake blijvend creatief zijn heeft de VRT een opdracht.

De zesde krachtlijn behelst innovatie. Als overheidsbedrijf moet daar permanent oog voor zijn, al is die opdracht beperkter geformuleerd omdat in samenwerking met alle andere mediapartners reeds een initiatief ter zake is genomen in de vorm van het media-innovatiecentrum. Het moet precies die vormen van samenwerking te stimuleren. Daarvoor zijn extra middelen vrijgemaakt. De VRT moet zich in vergelijking met de eerdere opdracht rond innovatie veeleer werken aan innovatie van het bedrijf zelf.

2.3. *Strategische en operationele doelstellingen*

De beheersovereenkomst is opgemaakt volgens het standaardmodel van alle beheersovereenkomsten die de Vlaamse Regering afsluit. Er worden strategische doelstellingen geformuleerd. Die worden dan verder gedetailleerd in operationele doelstellingen. Dat gebeurt echter in een ietwat andere vorm dan in de vorige beheersovereenkomst. De strategische en operationele doelstellingen gaan breder. De minister herhaalt dat ze niet wil dat de VRT zich bezondigt aan kijkcijferfetisjisme. Het moet vooral gaan om de publieke en maatschappelijke opdracht die vervat is in andere bijkomende strategische en operationele doelstellingen. Daar zal ook op een andere manier over gerapporteerd worden. Er zijn strategische en operationele doelstellingen over aanbod en vooral over bereik.

Ook inzake productiestrategie zijn doelstellingen opgenomen, en over de toegevoegde opdrachten, zoals onderzoek en ontwikkeling en beheer en bewaring van het VRT-archief, over de publieke meerwaarde en de kwaliteit en over duurzaam ondernemen.

Minister Lieten zoomt in op die grote hoofdstukken van de strategische en operationele doelstellingen.

Inzake aanbod en bereik moet de VRT uitdrukkelijk een onderscheidend aanbod brengen, kwaliteitsvol en vernieuwend voor alle mediagebruikers in Vlaanderen. Dat behelst ook

alle groepen die volgens de meest recente cijfers van onderzoek minder aangetrokken worden door de VRT. De omroep moet inspanningen doen om precies die groepen te benaderen. Het gaat om nieuwe Vlamingen, jongeren, senioren, mensen die in armoede leven enzovoort. De VRT is de omroep voor alle Vlamingen. Dat is cruciaal voor de minister. Uit de besprekingen in de plenaire vergadering heeft ze geleerd dat iedereen voor een sterke VRT is en voor een sterke publieke omroep. De minister meent dat ze dan behalve die opdracht ook alle kansen moet aanreiken om alle Vlamingen te bereiken met het aanbod.

De VRT volgt de mediagebruiker in zijn veranderd mediagebruik en moet dus onder meer op internet actief kunnen zijn. Men moet daarom ook inzetten op het permanent aanbieden van alle soorten van content via alle mogelijke kanalen: mobiele applicaties, tv, internet enzovoort. Ook die uitgangspunten worden in de beheersovereenkomst vertaald naar strategische en operationele doelstellingen.

Om een omroep voor iedereen te zijn, moet de VRT ook een grote variëteit en diversiteit kennen. Het te bereiken publiek moet zo groot en gevarieerd mogelijk zijn. Daartoe zijn bereikcijfers opgenomen voor radio, televisie en online-diensten. De klemtoon ligt bewust op bereik en niet op kijkcijfers.

De VRT zal nog meer inzetten op een integrale aanpak van het diversiteitsbeleid. De streefcijfers in dat verband moeten daartoe garanties bieden. Zo is er sprake van diversiteit in wat er geproduceerd wordt, in hoe en door wie iets gemaakt wordt, maar ook in het soort van mensen die bereikt worden met het programma-aanbod. Er moet een jaarlijks actieplan opgesteld worden met dat doel, en om te evolueren in de richting van die doelgroepen. Zo moet onder meer 33 percent vrouwen naar voren komen in intern en extern geproduceerd televisieaanbod. Ze waren volgens bevestigingen immers ondervetegenwoordigd. In dezelfde zin moet 5 percent nieuwe Vlamingen vertegenwoordigd zijn, waar ze eerder vooral aan bod kwamen in clichématige items.

Er is in een jaarlijkse monitoring voorzien van de evenwichtige vertegenwoordiging en de genuanceerde beeldvorming van de doelgroepen. Bovendien zal er permanent aandacht zijn voor neutrale beeldvorming, ook over de meer complexe thema's zoals seksuele geaardheid, kansarmoede enzovoort.

Minister Lieten stelt dat de VRT ook toegankelijker moet zijn voor iedereen. Er zijn extra inspanningen opgenomen ten behoeve van blinden, slechtzienden, slechthorenden en doven en voor Vlamingen in het buitenland. Concrete afspraken zijn er al gemaakt voor blinden en slechtzienden. Zo zal tegen einde 2012 gesproken ondertiteling een feit zijn voor alle programma's van de nieuwsdienst. Ook over audiodescriptie zijn doelstellingen opgenomen. Voor doven en slechthorenden zou 95 percent van de nieuws- en duidingprogramma's ondertiteld worden. Dat wordt 100 percent tegen 2014. Het nieuws om 19.00 uur maar ook het Ketnetjournaal zal via internet met een vertaling in gebarentaal te bekijken zijn. Het weekoverzicht van Ketnetjournaal zal voor kinderen met een gehoorprobleem te zien zijn met gebarentaal.

Voor de Vlamingen in het buitenland en de expat-gemeenschap die in Vlaanderen leeft worden extra inspanningen geleverd. Het is de bedoeling hen meer deelgenoot te maken van wat in Vlaanderen leeft en van de Vlaamse cultuur en identiteit.

Het radioaanbod wordt verder uitgebreid via internet en satelliet. Het televisieaanbod wordt voortgezet via BVN, Het Beste van Vlaanderen en Nederland, en een selectie van het nieuws- en -culturaanbod zou ook in het Engels aangeboden worden voor de grote expat-gemeenschap. Dat moet hen een nieuw communicatiekanaal bieden om aan te voelen en betrokken te zijn bij wat er in de Vlaamse Gemeenschap gebeurt.

Ruimte voor jongeren maakt ook deel uit van de opdracht. Er is afgesproken dat de VRT in de loop van 2012 zal kunnen beschikken over drie volwaardige televisiekanalen: Eén, Canvas en het Ketnetkanaal waar ook geleidelijk een aanbod voor jongeren zal worden ontwikkeld. Ketnet blijft kwalitatief hoogstaande kinderprogramma's ontwikkelen in een reclamevrije omgeving. Het zal ononderbroken op het derde net en een apart kanaal uitzenden. De minister stelt dat dit een expliciete vraag van de VRT was. Ze staat achter de idee en verwijst naar de debatten die hierover reeds in de commissie zijn gevoerd.

De VRT heeft een belangrijke opdracht ten aanzien van jongeren. In het kader van de idee dat alle Vlamingen nieuws, duiding en cultuur moeten krijgen, mogen jongeren niet vergeten worden, stelt de minister. De opdracht is niet eenvoudig, en daarom is er een gradueel groeipad uitgetekend dat de VRT toelaat in 2012 te experimenteren, om dan vanaf 2013 twee tot vier avonden per week een specifiek aanbod voor jongeren te brengen op het derde kanaal. Het derde kanaal biedt ook voordelen voor Canvaskijkers. Canvas spitst zich toe op cultuur en actua-gerichte informatie. De verhuizing van Ketnet naar het derde kanaal maakt ruimte vrij voor een uitbreiding van dat aanbod in de vooravond en de namiddag.

De VRT is ook de motor voor investeringen in Vlaamse producties. Minister Lieten stelt dat Vlaanderen zich gelukkig mag prijzen dat er een zo creatieve sector bestaat die zowel voor privézendende als de publieke omroep werkt. In die zin is gezocht naar een goed evenwicht tussen wat de VRT intern kan produceren en wat er extern dient te gebeuren. In de beheersovereenkomst is derhalve opgenomen dat minstens 25 percent van het televisieproductiebudget van de VRT moet besteed worden aan externe producties. Het aandeel van de Vlaamse tv-producties en coproducties moet ten minste 65 percent bedragen van de totale output op de VRT-televisiekanalen, Eén en Canvas, uitgezonden tussen 18 en 23 uur. Doel is zoveel mogelijk de eigen Vlaamse creativiteit te laten spelen, intern of via externe privéproductiehuizen.

De VRT krijgt tevens de opdracht te blijven investeren in de Vlaamse fictie, animatie en documentaires, al dan niet in samenwerking met het Mediafonds en het VAF. Dat is ook toegankelijk voor privézendende en staat in voor een stukje subsidiëring van nieuwe projecten.

Om tegemoet te komen aan de grote vraag, ook vanuit parlementaire middelen, naar een groter aandeel voor Vlaamse muziekproducties, zal de VRT 25 percent van de muziek op de radio voorbehouden voor Vlaamse muziekproducties. Voor het globaal Nederlandstalige aanbod zal minstens 30 percent van het muziekaandeel op Radio 2 en minstens 15 percent op Radio 1 Nederlandstalig zijn.

De openbare omroep heeft een voorbeeldfunctie, vooral als het gaat om het uitdragen van de eigen taal. Met het oog daarop is gevraagd om voldoende aandacht aan te schenken aan het Standaardnederlands, bijvoorbeeld bij het opleiden van journalisten en presentatoren. De minister benadrukt dat dit niet impliceert dat dialect niet kan, zeker als deel van de eigen cultuur, maar dan moet het doelbewust gebruikt worden.

De kwaliteit van het nieuws stond ook al vaker ter discussie, stelt de minister. De beheersovereenkomst stipuleert dat de VRT nog meer inspanningen zal doen binnen de nieuwsredactie om de nodige procedures en maatregelen uit te werken teneinde aan kwaliteitsopbouw te doen. Verhoogde aandacht voor kwaliteit en deontologie staan centraal. De VRT heeft zelf binnen de nieuwsredactie een plan ontwikkeld voor een integraal kwaliteitstraject dat verder uitgerold wordt en dat perfect past in de vrijheid van nieuwsgaring en de persvrijheid. De overheid ondersteunt dat programma.

Er zal ook aandacht zijn voor genuanceerde beeldvorming en een evenwichtige vertegenwoordiging van alle Vlamingen op het scherm. Wat op het scherm komt moet een realis-

tische weerspiegeling zijn van wat de Vlaamse maatschappij voorstelt. Clichés zijn uit den boze.

Buitenlandberichtgeving krijgt een meer prominente plaats toebedeeld. Ook dat gaat in op voorstellen en resoluties van de commissie. Bepaalde strategische en operationele doelstellingen spelen daar specifiek op in met meer internationale duiding en buitenlandberichtgeving om de horizon te verruimen. Met meer ruimte voor diepgravende reportages en onderzoeksjournalistiek moet dat nog worden doorgezet.

Ander belangrijk item is cultuur. De VRT is de facto een van de grootste cultuurpodia van het land en tevens cultuurproducent. Cultuur mag niet gereduceerd worden tot enkel de Cobra-website, stelt de minister. Het moet op alle netten aan bod komen zodat wie niet expliciet op zoek is naar cultuur, er toch geregeld mee in aanraking komt.

Een aantal doelstellingen zijn cultuurgericht. Zo moet er meer ingezet worden op samenwerking en dialoog met cultuurpartners. Die vraag kwam ook naar voren uit de bevraging van de stakeholders. De verspreiding van de Vlaamse cultuur in het buitenland en de rapportering over de waardering van de Vlaamse cultuurprogramma's moeten meer aandacht krijgen. Het is de bedoeling zoveel mogelijk mensen met de cultuurprogramma's te bereiken en niet alleen de fans van het eerst uur. Voorts is er een verhoogde performantiemaatstaf ingesteld voor het bereik: 25 percent in plaats van 20 percent. Crosspromotie op de VRT-netten en -merken moet zorgen voor nog meer bruggetjes om cultuur aan te brengen. Voor jongeren en kinderen zullen cultuuritems worden opgenomen in de Ketnet-programmatie. Minstens tien Vlaamse voorstellingen en concerten of festivals dienen geregistreerd voor televisie en minstens 200 concerten voor radio. Er moeten minstens 200 cultuuritems in het hoofdjournaal opgenomen worden. Tot slot moet de VRT als actieve partner optreden in cultuurproductie met andere cultuurpartners.

Sport mag zich niet beperken tot tennis en voetbal. Ook daarover zijn bepalingen in de beheersovereenkomst opgenomen. De diversiteit van sport moet op de VRT aandacht krijgen, zowel op televisie, radio en online. Er moet aandacht besteed worden aan minstens dertig verschillende sporten op jaarbasis met wekelijks minstens een bijdrage over zaaIsporten. Kleine en grote sporttakken moeten aan bod komen. De VRT neemt verder zijn taak als 'host broadcaster' voor evenementen op en doet dat ook in het kader van de uitwisseling met de European Broadcasting Union. Dat maakt het mogelijk om een aantal internationale sportevenementen op de VRT aan te bieden. Ook in het kader van sport wordt samenwerking met andere zenders gestimuleerd om content uit te wisselen. De minister meent dat er ter zake nog ruimte is voor meer dialoog en overleg. Dat moet voor de Vlaming garanderen dat er een maximaal sportaanbod is.

Omgaan met media in al zijn vormen is een vaardigheid die iedereen moet ontwikkelen. De rol van de VRT als educatieve speler is eveneens omschreven in de beheersovereenkomst. Ten eerste moet er voor kinderen op de Ketnensite een veilige online-omgeving gecreëerd worden. Voorts moeten er participatieve programma's worden opgestart waarin kinderen, jongeren en digitale inwijkelingen de kans krijgen om digitale kennis op te doen, media kunnen maken en vertrouwd kunnen raken met de mediaomgeving. Ook een verdere structurele samenwerking met het platform rond mediawijsheid INgeBEELD is voorzien, en dat moet samen met onderwijs en belangrijke hefboom vormen.

Als toegevoegde opdrachten zijn strategisch en industrieel basisonderzoek en samenwerking met het media innovatiecentrum MIC opgenomen. In de vorige beheersovereenkomst werd het VRT-Medialab centraal in het medialandschap gepositioneerd als het om innovatie ging. Daarvan is afgeweken met als uitgangspunt dat om de eigen Vlaamse media overeind te houden, samenwerking onontbeerlijk is. In het kader van het MIC is daarom een fonds opgericht dat door verschillende partners samen kan aangesproken worden om media innovatie-initiatieven te nemen. Het wordt ondergebracht bij het IBBT.

De VRT behoudt daarnaast voor een klein stuk een eigen innovatieopdracht, met name dat deel dat nog ver van de markt staat. De privépartners kunnen minder risico nemen en daarom neemt de VRT nog een deel basisonderzoek op zich.

Met betrekking tot het VRT-archief is reeds een initiatief genomen om een Vlaams project te ontwikkelen waarmee het beeldmateriaal van Vlaanderen – dat vaak over diverse instanties verspreid zit – kan worden bewaard en toegankelijk gemaakt. Het gaat om het VRT-archief, maar ook dat van verschillende musea, toneelgezelschappen en andere. Het project loopt en er werd aan de regering een eerste conceptnota bezorgd vanwege de partners ter zake. Er wordt bekeken hoe het kan worden opgestart. In afwachting moet de VRT inspanningen blijven doen om het bestaande VRT-archief te bewaren en te ontsluiten.

Aan transparantie, efficiëntie en duurzaamheid is uitdrukkelijk aandacht besteed in de beheersovereenkomst. Het jaarverslag moet vergelijkbare gegevens bevatten, exhaustieve informatie over de financiering en de rapportering over de VAR. De VRT zal het single-auditconcept toepassen en levert jaarlijks een 'in-control statement' af. Er moet een benchmark zijn over hoe de ingezette middelen bij de programma's evolueren. Driejaarlijks moet met de andere omroepen en productiehuisen een vergelijking worden gemaakt. Om volop in te zetten op de geïntegreerde kwaliteitsopvolging is een nieuw instrument in ontwikkeling: de kwaliteitskaart.

Voor de verbetering van de ecologische voetafdruk van de VRT inzake duurzaamheid zijn eveneens een aantal bepalingen opgenomen. De VRT moet voor alles wat wordt uitbesteed nagaan of de in contracten bedongen sociale wetgeving wordt nageleefd en uitgevoerd. Bovendien moet de omroep over de redactionele onafhankelijkheid waken voor zowel de eigen producties als de uitbestede. Er moet een duidelijke en transparante rechtenverdeling zijn en een billijke inkomstenverdeling tussen VRT en externe producenten. De VRT moet ook een actieplan opstellen om de eigen activiteiten nog duurzamer te ontwikkelen.

Voor wat financiering en de verhouding met de privésector betreft, vindt minister Lieten na lezing van de persberichten dat sommigen voorbarige conclusies trekken. De minister ontkent uitdrukkelijk dat met de vooropgestelde bedragen de verhouding met de privésector op het spel wordt gezet. De Vlaamse Regering heeft expliciet naar een evenwicht gezocht voor de financiering van de activiteiten van de VRT. Er wordt een onderscheid gemaakt tussen het deel dat gefinancierd wordt met publieke middelen en het deel dat de VRT uit de markt mag halen. De verhouding tussen beide blijft in de nieuwe beheersovereenkomst gelijk: 68 percent van de middelen uit de publieke dotatie en 32 percent uit eigen opbrengsten. Die verhouding ligt lager dan wat in de vorige beheersovereenkomst was toegestaan. Daarin was toegestaan om te gaan tot 38 percent eigen opbrengsten en 62 percent dotatie. Er worden bovendien meer beperkingen en verplichtingen inzake transparantie opgelegd.

Het derde kanaal is niet bedoeld om de privésector te dwarsbomen. Het heeft een welomschreven opdracht die beperkend is vastgelegd. Er moet een onderscheidend aanbod worden ontwikkeld, het aanbod van Ketnet verhuist naar dat kanaal en het jongerenaanbod wordt gefaseerd uitgerold tot maximaal een programmatie van twee tot vier avonden tegen eind van de legislatuur. Ook dat aanbod moet onderscheidend zijn en proberen duiding en cultuur naar jongeren te brengen op een eigentijdse manier.

De internetactiviteiten van de VRT mogen niet meer marktverstoring zijn. De VRT mag tekst, beeld en audio brengen op de websites, maar de focus moet op beeld liggen. Ze mogen niet uitgroeien tot een digitale krant.

Er is een duidelijke begrenzing en transparantie ingebouwd met betrekking tot de commerciële communicatie. De VRT moet twee plafonds eerbiedigen. Er is een groot plafond dat alle inkomsten van de VRT uit de markt – radioreclame, radio- en televisiesponsoring, sponsoring voor niet-uitgezonden evenementen, internetreclame, boodschappen van algemeen nut. Het plafond ligt op 68,4 miljoen euro. Daarnaast is een specifiek plafond ingevoerd voor de begrenzing van de televisiesponsoring en de televisievisibiliteit in het kader van sponsoring voor niet-uitgezonden evenementen dat ligt op 16,5 miljoen euro. Over beide plafonds en de toepassing ervan zal altijd transparant gerapporteerd worden.

Ook licht uitgesteld kijken is onder de loep genomen en er werd een uitdrukkelijke passage over opgenomen. De VRT zal dat concept conform de beheersovereenkomst verder uitwerken in samenwerking met de distributeurs en de andere zenders. Er lopen gesprekken.

Voor het eerst is in een procedure voorzien met het oog op nieuwe diensten. Als de VRT met nieuwe diensten zou willen beginnen, is er een procedure ingeschreven die vooropstelt dat er advies gevraagd wordt aan de SARC en dat de Vlaamse Regering de knoop doorhakt. De VRT moet alle mogelijke vormen van samenwerking met privéactoren en op basis van non-discriminatie en een win-winconcept onderzoeken.

Inzake financiering wordt de basisenveloppe voor 2012 vastgelegd op 293,4 miljoen euro. Vanaf 2013 en gedurende de looptijd van de beheersovereenkomst evolueert de basisfinancieringsenveloppe: het loonaandeel van de VRT zal toenemen conform het mechanisme van het overstijgen van de spilindex en de cao's. De VRT volgt daarmee hetzelfde ritme van alle andere agentschappen en personeelsleden. Voor het werkingsgedeelte is er voorzien in een aanpassing aan de gezondheidsindex. De groei van de loonkosten wordt verder bijgepast. Voor statutaire personeelsleden met normale biënnales kan de VRT dan jaarlijks een aanpassing vragen op basis van de werkelijke afrekening net als voor de andere agentschappen. Als de cao's worden afgesloten, krijgt de VRT ook een vergoeding per personeelslid. De minister stelt dat daarmee alles geobjectiveerd is in de vorm van duidelijke spelregels over de manier waarop de stijging van de kosten over de volgende jaren wordt opgevangen.

De basisenveloppe van 293,4 miljoen euro is samengesteld uit de bestaande basisdotatie 2011 ten belope van 275,2 miljoen euro. Daaraan is 4,5 miljoen euro toegevoegd. Dat is het bedrag dat jaarlijks het gemiddelde is van wat conform de knipperlichtprocedure aan de VRT werd gegeven. Dat werd geïndexeerd wat het totaal op 285,3 miljoen euro brengt. Bijkomend is het bedrag verhoogd met een bedrag voor het wegwerken van het structurele deficit. De vorige beheersovereenkomst ging er immers van uit dat de VRT veel meer middelen uit de markt zou kunnen halen. Die mogelijkheden zijn gaandeweg beknot en zo is er een deficit opgebouwd. Er is tevens in de voorbije twee jaar een omvangrijk besparingstraject opgezet waarmee meer dan 65 miljoen euro is bespaard; geen enkel agentschap heeft in die mate bespaard, stelt minister Lieten. De Vlaamse Regering vond het niet meer dan terecht om met de nieuwe beheersovereenkomst de teller op nul te zetten. De VRT krijgt zo de kans om met een nieuwe lei de periode van de nieuwe beheersovereenkomst in te luiden. Daarbovenop is berekend wat de nieuwe initiatieven die zijn opgenomen, zouden kosten. Ook daarvoor is een bedrag vrijgemaakt. Dat alles vormt samen de start-basisdotatie van 293,4 miljoen euro.

Voor de toegevoegde opdrachten is eveneens een raming gemaakt. Voor onderzoek en innovatie belooft de geraamde kost 2,5 miljoen euro per jaar. De VRT heeft voor 2012 nog een deel in het reservefonds, de rest wordt bijgepast. Voor het archief wordt in afwachting van het nieuwe concept ook een beroep gedaan op middelen uit het reservefonds. Verder zijn er nog eigen commerciële inkomsten, merchandising en nevenactiviteiten, boodschappen van algemeen nut en de compensatieprocedure.

Wie meent dat de VRT te veel marktverstoring zal werken, wil de minister geruststellen. De lopende beheersovereenkomst bevatte een plafond voor radioreclame ten belope van 40,9 miljoen euro en voor televisiesponsoring van 10 miljoen euro. Die bedragen werden nooit geïndexeerd. Na aanpassing zijn ze afgerond op 68,4 miljoen euro, met alle vormen van reclame ingecalculiseerd, ook die niet de facto in het plafond waren opgenomen. Dat garandeert een grotere transparantie. De VRT krijgt met die regeling trouwens niet veel extra middelen. Alle vormen van sponsoring en reclame zijn inbegrepen, alsook de financiële productplaatsing en de BAN's. Daarnaast is er nog specifiek de begrenzing van televisiesponsoring op 16,5 miljoen euro. Minister Lieten verwijst in dit kader naar het pleidooi van de UBA voor meer reclamemogelijkheden via de VRT. Daar werden cijfers tegenover geplaatst die veel hoger liggen dan wat de VRT vooralsnog uit de markt kan halen. De Vlaamse Regering heeft er bewust voor geopteerd om daar niet op in te gaan om de marktverstoring te beperken. In de plaats daarvan is de dotatie deels verhoogd. Zo wilde men het evenwicht bewaken.

Er komt een nieuwe regeling ter vervanging van de knipperlichtprocedure. Deze impliceerde tot nu een systeem dat in werking trad als de inkomsten uit radioreclame en televisiesponsoring minder dan 90 percent van de begrensde bedragen haalden. Dat was altijd zo. Daarom heeft de Vlaamse Regering het gemiddelde van al de jaren berekend en de drempels veranderd. Er is een vast bedrag van 4,5 miljoen euro in de totale dotatie geïntegreerd. Het variabele deel blijft gelden als de drempels van 85 percent worden overschreden. De regelgeving is zodoende strenger geworden en zal enkel nog toegepast worden als de markt extreem reageert.

Met betrekking tot het pensioenproblematiek is eerder – bij de goedkeuring van het nieuwe mediadecreet en met als doel een grotere slagkracht voor de VRT – beslist om alle aanwervingen te doen in contractueel verband en niet langer statutair. De groep van statutaire personeelsleden slinkt dus en hun pensioenverplichtingen zouden in een pensioenfonds afgezonderd worden. Het bleek de voorbije jaren onmogelijk dat fonds te stijven. Enerzijds zijn er de werknemers- en werkgeversbijdragen voor de bestaande statutaire groep. Die groep wordt anderzijds steeds kleiner, en het is onmogelijk de verplichtingen van een grotere groep daarmee in te vullen, zonder dat men daarin een kapitaal heeft. De Vlaamse Regering heeft de verantwoordelijkheid op zich genomen om ervoor te zorgen dat de integrale groep van statutair aangestelde medewerkers van de VRT kan rekenen op zijn pensioen. De pensioenverplichting komt daarmee opnieuw bij de Vlaamse Regering terecht, net als dat voor alle andere statutaire ambtenaren gebeurt. De VRT betaalt daarvoor nog jaarlijks een bijdrage van 8,1 miljoen euro.

Over de huisvesting van de VRT kon nog geen beslissing genomen worden met kennis van zaken, legt minister Lieten uit. De VRT maakt nog een analyse over de huisvestingsbehoeften, en wat die aan kost vertegenwoordigen in het bestaande complex met renovatie- en levenscycluskost. Dat wordt vergeleken met de optie van een nieuwbouw op de bestaande locatie en op een andere locatie. De drie mogelijkheden worden verder onderzocht. Eenmaal dat is afgerond zal de Vlaamse Regering zich daar samen met de VRT verder over buigen.

De minister besluit dat de Vlaamse Regering met de beheersovereenkomst heeft geprobeerd ervoor te zorgen dat de VRT structureel gezond is en dat er voluit wordt ingezet op het verder uitbouwen van een kwaliteitsomroep voor alle Vlamingen.

3. Vragen van de commissieleden en antwoord van minister Lieten

Het lijkt de heer *Bart Tommelein* normaal dat hij de beheersovereenkomst – waarover blijkbaar een akkoord is bereikt in de Vlaamse Regering – wil toetsen aan de op 18 mei 2011 quasi eenparig goedgekeurde resolutie van de meerderheid (*Parl. St.* VI. Parl. 2010-11, nr. 1154/2). Onder andere hijzelf en de heer Caron onthielden zich. De vraag is in

welke mate er rekening wordt gehouden met de wensen van de meerderheidspartijen in de nieuwe beheersovereenkomst.

Een andere vaststelling is het ontbreken van een tekst met wat is overeengekomen binnen de Vlaamse Regering. De bestaande tekst zou volgens geruchten niet volledig overeenstemmen met datgene waarover een akkoord is bereikt. Er zou nadien nog veel overleg gepleegd zijn over nieuwe voorstellen en elementen. Dat doet het lid vermoeden dat de onderhandelingen over de beheersovereenkomst nog niet zijn afgelopen.

En wat is er gedaan met het vele werk van de parlementsleden van de voorbije maanden in verband met de beheersovereenkomst? Uit de diverse persartikelen kon het lid alvast de onenigheid binnen de regering afleiden, net als de discussie over de financiering van de VRT en het derde net. N-VA en CD&V bleken het absoluut oneens met de basisdotatie die de VRT vroeg. Er gaapte een kloof van 20 tot 25 miljoen euro. Het lid citeert de heer Decaluwe uit een interview met De Standaard: “Als de VRT van de overheid niet krijgt wat ze verwacht, mag ze dat in ieder geval niet bijpassen door meer geld uit reclame of sponsoring op te halen. We willen ook niet dat de VRT volgend jaar opnieuw met uitgestoken hand bij de Vlaamse Regering staat.”. Er was ook sprake van een derde net ‘light’, maar nog in hetzelfde interview stelde de heer Decaluwe dat men de ambities voor een derde net zou moeten terugschroeven.

Het dossier werd naar een interkabinettenwerkgroep verwezen. Het lid ving echter geruchten op dat de VRT zelf bij de onderhandelingen en besprekingen tussen de kabinetten van de meerderheid aanwezig was. Aanwezigheid van de betrokken partij maakt het echter bijzonder moeilijk om vrijuit te spreken en eventuele bezwaren vol te houden. Kloppen de geruchten?

De heer Tommelein wist vooraf dat het dossier op vrijdag 15 juli op agenda van de Vlaamse Regering zou komen. Uit georganiseerde lekken had hij zelfs passages van de niet beschikbare tekst van de overeenkomst vernomen over jongerenprogrammatie, het bereik en het licht uitgesteld kijken en zelfs over de inkomsten uit de commerciële communicatie. Het lid vermoedt dat het misschien wel een strategie was om de minder welwillenden uit de coalitie, met name CD&V en N-VA, voor voldongen feiten te stellen. Is dat zo? Vrijdag hoorde het lid vervolgens dat het opnieuw naar een interkabinettenwerkgroep verwezen zou worden wegens nog te veel discussie. Plots werd dan om 18 uur toch een persconferentie bijeengeroepen. De minister kondigde het akkoord aan, met een derde net, jongerenprogramma's op termijn, een verhoogd dotatie en een verhoging van de inkomsten voor commerciële communicatie met een plafond van 68,5 miljoen euro. De heer Tommelein wijst op het schril contrast tussen dat resultaat en wat de coalitiepartners eerder in de krant lieten optekenen en wat ze tijdens de vele voorafgaande besprekingen in de commissie als lijn aanhielden.

De heer Tommelein verwijst naar de tussenkomst van de heer Vandaele op 1 juni 2011 in de plenaire vergadering. Hij stelde dat de minister met haar uitspraken over het derde kanaal een deuk had geslagen in het vertrouwen. Om dat terug te winnen zou ze de dwanggedachte van een derde kanaal moeten verlaten en met een sterk dossier moeten terugkomen om nood aan en nut van een derde kanaal aan te tonen, alsook dat het haalbaar en betaalbaar is. Waar is dat gevraagde dossier? Er is geen tekst, geen dossier, maar toch is het derde kanaal een feit, stelt de heer Tommelein vast.

Volgens wat de minister net aanbracht, zou de idee dat de VRT veel meer geld krijgt, niet kloppen. Na de persconferentie leek het echter wel zo: een sterke VRT met meer middelen. Er is een stijging van de commerciële inkomsten maar de verhouding blijft dezelfde, stelde de minister. Dat is echter relatief. Hoe hoger de dotatie wordt, hoe hoger de commerciële inkomsten die daaraan gekoppeld zijn.

Het lid had begrepen dat de VRT zich te commercieel gedroeg als openbare zender en te dominant was. De Var haalde bijvoorbeeld tussen 31 mei en 1 juli 2011 sponsorcontracten binnen op een vrij agressieve en commercieel gerichte wijze. Dat heeft zelfs de minister toegegeven. Nog meer commerciële communicatie zal die dominantie alleen nog doen toenemen. De heer Tommelein waarschuwt dat de VRT zijn specifieke taak in het medialandschap niet mag overstijgen.

In de visie van de heer Tommelein was de bespreking op vrijdag 15 juli in de Vlaamse Regering een koehandel tussen de meerderheidspartijen, waarbij CD&V en N-VA zich verplicht zagen het dossier te verkopen, mede omwille van de stabiliteit binnen de Vlaamse Regering. Dat gebeurde ondanks het feit dat de minister al enkele keren op de vingers was getikt door de minister-president en de heer Decaluwe, die haar de zwakste mediaminister ooit had genoemd. Het VRT-dossier werd dus verkocht voor aardig wat overheidsmiddelen.

Op het derde net komt tot 20.00 uur Ketnet op de buis. Daarna moet er vanaf 2013 één programma voor jongeren worden uitgezonden, en dat twee tot vier keer per week. Wat met het tijdslot na 20.00 uur als er een derde kanaal komt? Wat zal de minister doen met het tijdslot tot 1 september 2013?

Wat wil ze met de overige drie tot vijf dagen? Zullen er op het derde kanaal ook integrale sportwedstrijden en cultuurevenementen uitgezonden kunnen worden? Specifieke programma's voor expats worden onderzocht. Er lijkt voor de heer Tommelein absoluut geen afgelijnd project te bestaan voor het derde kanaal. Vermoedelijk is het alleen de bedoeling om de programmatie te ontkoppelen zodat de VRT ook grote evenementen volledig zou kunnen uitzenden. Vooralsnog moeten er vaak keuzes gemaakt worden en komt men soms in moeilijkheden. Het ontbreekt aan een consistente verantwoording voor het derde kanaal: doel, programmering, budgettering.

De programmatie op een kinderen- en jongerenzender moet reclamevrij zijn. De heer Tommelein is het daarmee roerend eens. Op welk kanaal gebeurt dat dan wel, vraagt hij zich af, dat men er zo de nadruk op legt? Zelfs de commerciële zenders onderbreken die programma's niet. Blijft het derde kanaal dan compleet vrij van commerciële communicatie? De zender zal het vermoedelijk moeten rooien zonder de inkomsten uit reclame, productplacement en andere. Is dat zo?

Elk VRT-kanaal moet verplicht worden uitgezonden. Er is echter geen plaats meer op de kabel, merkt de heer Tommelein op. Dat impliceert dat de Vlaamse Regering mee zal moeten instaan voor de beslissing over de zender die van de kabel moet verdwijnen als er een extra kanaal komt.

Het lid vindt het normaal dat een openbare omroep een dotatie krijgt als ze haar taak naar behoren uitvoert. Hij beseft ook dat de VRT in het verleden en in vergelijking met andere landen niet buitensporig veel ontving. Klopt het dat de basisdotatie in 2012 eenmalig zou verhoogd worden met een dikke 21 miljoen euro? Rekening houdend met het feit dat er meer commerciële inkomsten mogen zijn, is dat wel een probleem. De commerciële inkomsten verhogen immers evenredig met de dotatie als de onderlinge verhouding gelijk blijft.

Het stoort de heer Tommelein ook dat de Var erin is geslaagd om de minister voor voldongen feiten te stellen en het plafond voor tv-sponsoring te laten verhogen naar 16,5 miljoen euro. Hij herinnert aan zijn waarschuwing ter zake dat er eerst sponsoring zou worden geronseld om dat dan op de onderhandelingstafel te gebruiken. Het vermoeden dat er in dat verband al een geheim akkoord was, werd volgens de heer Tommelein bevestigd.

In de toelichting zegt de minister eerst niks over productplacement als het gaat over de evenwichtige relatie met de privésector, en vervolgens wordt er dan heel specifiek aan gereferereerd onder de commerciële communicatie. Kan de minister duidelijkheid verschaffen?

Als de VRT geen 85 percent van de beoogde reclame-inkomsten binnenhaalt, dan treedt opnieuw een compensatiemechanisme in werking. Dat geldt niet voor privéspelers. Dat is toch niet transparanter dan de knipperlichtprocedure? Hoe wordt ervoor gezorgd dat er niet met de middelen geschoven kan worden om toch maar van het compensatiemechanisme gebruik te kunnen maken? De heer Tommelein hoort wel dat de minister vindt dat ze niet meer middelen geeft aan de VRT, maar hij blijft ervan overtuigd dat er wel meer commerciële inkomsten mogelijk gemaakt worden. Hij zou graag zien dat er meer transparantie komt over allerhande inkomsten die binnenkomen en die niet in de commerciële cijfers worden opgenomen.

Academici en de hele privésector pleiten ervoor om minder commerciële inkomsten toe te laten voor de VRT. Ze worden echter niet gehoord. Het feit dat de VRT meer commerciële inkomsten kan verwerven, ondergraaft het principe van de Vlaamse Regering die van Vlaanderen een regio van ondernemers wil maken. De privézendens worden onder druk gezet, de beslissing gaat in tegen de ondernemers en de dominantie van de VRT wordt nog prominenter.

De heer Tommelein vond de omschrijving van wat er aan televisiepubliciteit besteed mag worden vroeger veel duidelijker. Met de vooropgestelde plafonds van respectievelijk 16,5 miljoen voor tv-publiciteit en 68,4 miljoen euro totaal, wordt juist toegelaten dat er in werkelijkheid meer besteed wordt aan die tv-publiciteit. 68,4 miljoen euro netto komt bruto of in CIM-cijfers op veel meer neer. Dit benadert volgens de heer Tommelein veel eerder de 200 miljoen euro. Dat is een bedrag dat normaal gezien ook naar de commerciële ondernemingen kan gaan. Nettocijfers laten tevens toe om met kortingen de markt op te gaan en dat is precies wat de VRT ook doet. De omroep biedt ruilcijfers en ruilakkoorden aan. De aangerekte cijfers voor de commerciële inkomsten zijn dan ook niet te vergelijken met die van de privéondernemingen.

Het sponsorplafond wordt opgetrokken. Waarom? Waarom liet de minister toe dat de sponsormarkt eerst werd afgeroomd om dan een beheersovereenkomst te ondertekenen waarin het plafond navenant werd verhoogd? Om de sponsorcontracten binnen te halen benadrukte de VRT uitdrukkelijk hoe publiciteit en sponsoring opvalt in een reclamearme omgeving.

Waarom worden andere inkomsten, zoals productplacement, niet geplafonneerd? Hoe zal er toezicht gehouden worden op die inkomsten?

Mogen in de toekomst de productiehuisen of derden nog steeds commerciële deals sluiten voor de VRT? Het lid denkt daarbij onder meer aan programma's zoals *Tournee Générale* en *Villa Vanthilt* die gefinancierd worden door steden en gemeenten of provincies. Zijn dergelijke zaken in het plafond opgenomen?

Het sterke punt in de beheersovereenkomst is het luik cultuur, dat veel sterker naar voren komt. De openbare omroep krijgt tevens de opdracht om heel wat festivals en concerten uit te zenden, wat echter niet meteen de belangrijkste mediaopdracht lijkt. Er zijn al heel wat commerciële omroepen die dat doen. Ook daar krijgt de VRT te veel de kans om zich te profileren als commerciële partner, vindt de heer Tommelein. Hoe wil de minister daarop toezicht en controle houden?

Voor het licht uitgesteld kijken wil het lid weten wat men verstaat onder 'één dag' voor het concept onder eigen beheer: 24 of 36 uur? Behelst het licht uitgesteld kijken in samenwerking met distributeurs een gratis of betalende dienst en loopt dat dan zeven dagen?

De minister gaf tijdens de besprekingen in commissie aan dat ze rekening wenste te houden met de positie van de andere spelers. Ook CD&V en N-VA gaven aan niet markt-verstorend te willen werken. In welke mate is onderzocht of het licht uitgesteld kijken in eigen beheer enige invloed heeft op de businessmodellen van andere spelers in die markt?

Licht uitgesteld kijken en 'video-on-demand' zouden via internet mogelijk zijn en het tv-aanbod zou tot zes maanden online beschikbaar zijn. Is dat gratis? Om welk aanbod gaat het? Hoe zit het met het verbod op reclame op tv voor dat 'video-on-demand' en online-aanbod? Het lid wijst erop dat het Mediadecreet juridisch-technisch reclame verbiedt op lineaire televisiediensten. Dat stelt echter ook dat de Vlaamse Regering verdere regels kan bepalen voor de commerciële communicatie op de openbare omroep via de beheersovereenkomst.

In de beheersovereenkomst zou ook staan dat er op deredactie.be en sporza.be doorverwijzingen zouden staan naar het aanbod van relevante andere aanbieders. Waarover gaat het dan?

MNM zou geregeld geëvalueerd worden. Dat is niet gebeurd. Staat de evaluatie vermeld in de tekst van de beheersovereenkomst?

In de beheersovereenkomst zouden ook bepalingen opgenomen zijn over het aantal personeelsleden dat de VRT mag tewerkstellen. Kan de minister dat nog toelichten?

Ondanks de kritiek, blijft Open Vld voorstander van een goed functionerende en structureel gezonde openbare omroep. De heer Tommelein onderstreept dat zijn partij echter als enige de belangen van het ondernemerschap in Vlaanderen voor ogen houdt, ook in het kader van de beheersovereenkomst. Het lid besluit dat minister Lieten een goede VRT-minister is, maar eigenlijk een minister van Media zou moeten zijn.

De heer *Carl Decaluwe* vindt dat de minister alvast woord heeft gehouden inzake de timing. Hij had niet meteen een goed gevoel bij de globale voorbereiding, maar onthield zich van uitspraken tot hij over meer informatie kon beschikken. Hij komt na de uiteenzetting van de minister tot de vaststelling dat er een evenwichtige en correcte tekst voorligt die geen negatieve invloed zal hebben op het globale medialandschap.

De perceptie van sommige leden dat de VRT een enorme sprong vooruit maakt inzake dotatie, klopt niet. Alles hangt af van het referentiekader. De VRT zal in elk geval nog een tandje moeten bijsteken inzake efficiënt werken met de beschikbare middelen.

Het is belangrijk dat de nieuwe beheersovereenkomst transparanter en correcter is dan de vorige. Vermoedelijk zijn er geen jaarlijkse bijstellingen nodig.

De heer Decaluwe meent ook dat met de duidelijke plafonnering van de reclame-inkomsten, de slag over de commerciële inkomsten van de VRT is gewonnen. Het is belangrijk dat er niet langer een sfeer wordt gecreëerd waarin wat niet voorzien is, geacht wordt om toegelaten te zijn. Voor ingrijpende zaken moet men telkens naar de Vlaamse Regering en de raad van bestuur. Dat komt de transparantie zeker ten goede.

De VRT zal geen voortrekker meer zijn inzake nieuwe technologieën en hieraan dus geen geld meer verspillen. De belastingmiddelen die daarvoor voortaan worden aangewend, zullen nu de globale mediasector ten goede komen via het media-innovatiecentrum.

Een belangrijk element is dat voor de VRT een gezond kader en een omroep in evenwicht wordt gecreëerd. Het gecumuleerd tekort wordt weggewerkt. De solvabiliteitsratio van ongeveer 30 percent lijkt een correct cijfer. Tegen eind 2016 gaat het eigen vermogen niet onder 160 miljoen euro.

De evolutie inzake transparantie en controle stemt de heer Decaluwe bijzonder gelukkig. Beide zijn gedetailleerd opgenomen. Hij vraagt extra aandacht voor de dochterondernemingen en stelt dat de meerderheid tegen het najaar 2011 ook de controle van het Rekenhof ten aanzien van de Var decretaal wil vastleggen. Samen met de nieuwe beheersovereenkomst wordt hiermee de basis gelegd voor een gezonde en financieel transparante openbare omroep.

Er moet genuanceerd worden gekeken naar de verhoogde dotatie en daaraan gekoppeld de toename van de commerciële inkomsten. De lopende beheersovereenkomst bevatte een plafond voor radioreclame ten belope van 40,9 miljoen euro en voor televisiesponsoring van 10 miljoen euro. Samengeteld geeft dat afgerond 50 miljoen euro commerciële inkomsten die nooit werden geïndexeerd. Na indexatie komt dit neer op ongeveer 68,4 miljoen euro. Dat bedrag werd in de nieuwe beheersovereenkomst ingeschreven als maximumbedrag voor het totaal van alle commerciële inkomsten. Het bedrag van 10 miljoen euro uit de vorige beheersovereenkomst, specifiek voor televisiesponsoring, werd opgetrokken naar een maximum van 16,5 miljoen euro, maar uiteraard mag het maximum van 68,4 miljoen euro commerciële inkomsten nooit worden overschreden. Beide grensbedragen van 68,4 en 16,5 miljoen euro omvatten echter heel wat elementen die in de vorige beheersovereenkomst op zichzelf stonden, zodat men in geen geval kan spreken van een gevoelige verhoging van de commerciële inkomsten.

Een van de grote slokken van middelen zijn de BAN's. Voor radioreclame wordt in 40,9 miljoen euro en voor tv-sponsoring in 10 miljoen euro voorzien. Uit het jaarverslag van 2010 leert men dat die samen reeds goed waren voor 8,2 miljoen euro, zonder enige plafonnering. Een grondige vergelijking leert dat er qua commerciële inkomsten slechts een kleine stap vooruit wordt gezet. De verhouding tussen dotatie en commerciële inkomsten ligt in de nieuwe beheersovereenkomst gunstiger dan in de oude.

Bij het gecumuleerd tekort van de VRT formuleerde de heer Decaluwe in het verleden reeds kritische opmerkingen. Hij berekende dat het tekort bij constant beleid zou oplopen tot 70 en mogelijk zelfs 100 miljoen euro. Het is bewonderenswaardig dat de Vlaamse Regering inspanningen wil leveren om het structureel tekort voorgoed weg te werken.

Om tot een compromis te komen betreffende de nieuwe basisdotatie, werd uitgegaan van de bestaande dotatie van 275,2 miljoen euro, vermeerderd met 4,5 miljoen euro als gemiddelde van de knipperlichtprocedure. Na indexatie komt dit dus zonder enige verhoging reeds neer op 285,3 miljoen euro. De indexering inzake personeel wordt doorgetrokken zoals bij andere openbare instellingen zoals De Lijn. Zo wordt terecht een einde gemaakt aan een uitzonderingssituatie voor de VRT.

Het structureel tekort beliep nog ongeveer 8 miljoen euro per jaar en er is een fiftyfifty-inspanning ter zake van zowel VRT als de Vlaamse overheid. Eenmaal die inspanning opgeteld, wordt duidelijk wat de nieuwe initiatieven voor een derde kanaal zullen kosten: vermoedelijk tussen drie en vier miljoen euro. Ook opdrachten als ondertiteling zitten daarin reeds vervat. Ook dat is dus transparanter geworden.

De nieuwe basisdotatie wordt zo 293,4 miljoen euro. Dat is niet eens een grote sprong, want het benadert het bedrag van 293,3 miljoen euro dat in 2011 bereikt zou worden na de besparingsronde van de VRT: na indexering in 2012 ligt de 293,4 dus eigenlijk iets lager dan wat het normaal zou moeten zijn. Een grondige vergelijking van beide beheersovereenkomsten wijst dus duidelijk uit dat er geen grote sprongen worden gemaakt.

Dezelfde vergelijking gaat op voor de totale grens van alle commerciële inkomsten. Het geplafonneerde bedrag stijgt met 1,4 miljoen euro tot 68,4 miljoen euro, maar in ruil daarvoor is duidelijk afgebakend wat daaronder valt en wat niet. Er is bijkomend een specifieke plafonnering voor televisiesponsoring. Die stijgt van 10 miljoen euro naar 16,5

miljoen euro, hoofdzakelijk door incalculering van de jarenlang uitgebleven indexering. Daarbovenop komt dat er heel wat wordt toegevoegd aan het opdrachtenpakket: visibiliteit en de problematiek van niet uitgezonden evenementen. Wat daar nog onder valt is voor de spreker niet geheel duidelijk. Hij zag het graag iets stabiel, maar begrijpt dat een keuze moest worden gemaakt over het belastinggeld dat men wenste aan te wenden om de structurele tekorten weg te werken. Globaal is het een eervol compromis. Toch zou het nuttig zijn indien de minister daarin verheldering kon brengen.

De heer Decaluwe erkent dat de heer Tommelein een punt heeft als hij waarschuwt voor mogelijke pogingen van de VRT om alsnog slinks andere inkomsten te genereren. Hij waarschuwt ervoor dat CD&V zich ertoe verbindt dat radicaal tegen te gaan. De beheersovereenkomst moet naar geest en letter uitgevoerd worden. Hij meent echter dat dit inmiddels ook duidelijk is geworden bij de VRT.

Na alle berekeningen en omzettingen blijkt dat de verhouding tussen dotatie en commerciële inkomsten inderdaad in de orde van 68 percent dotatie en 31 percent commerciële inkomsten ligt. De verhouding lag voordien op 62 tegenover 38 percent. Deze verhouding, en het feit dat de bedragen vaster liggen dan voordien, is voor de commerciële spelers belangrijk.

De heer Decaluwe deelt ook de bezorgdheid over de online en mobiele commerciële inkomsten. Het ziet ernaar uit dat mobiele dienstverlening in de volgende vijf jaar een cruciale factor wordt. Van reclame op mobiele netwerken is CD&V geen voorstander. Over sponsoring kan gepraat worden. Voor de websites vindt CD&V het niet geoorloofd reclame toe te laten op de nieuwssite, mede met het oog op de belangen van de geschreven pers. Strikt juridisch zouden naakte reclamespots kunnen. Het lid suggereert een verfijning van de mediadecreten, zodat ook op dat vlak een degelijk kader wordt ontwikkeld en achterpoorten worden gesloten.

De heer Decaluwe meent dat bij toetsing van wat in de resolutie naar voren werd geschoven aan wat in de beheersovereenkomst is opgenomen, er gemakkelijk een score van 8,5 op 10 kan gelden. De Vlaamse Regering heeft dus wel degelijk rekening gehouden met de resolutie van het Vlaams Parlement.

Dat de minister door het stof zou gegaan zijn om het derde kanaal te realiseren, vindt het lid een onterecht verwijt. Dat er in de pers allerlei zaken zijn verschenen, is vermoedelijk te wijten aan het feit dat de heer Hellemans van de VRT tijdens de hoorzitting van 17 maart 2011 in de commissie is beginnen pleiten voor een derde volwaardig kanaal (*Parl. St.* VI. Parl. 2010-11, nr. 925/11). Dat derde kanaal past echter perfect in wat de resolutie van het Vlaams Parlement vooropstelt.

Er is ook in een gefaseerde invoering voorzien. Er zal in elk geval in het begin slechts enkele dagen worden uitgezonden. Wat gebeurt er dan op de twee of drie andere dagen? Misschien niets. Zolang wat wordt uitgezonden maar binnen het budget blijft. Dat het derde kanaal compleet volgestouwd zal worden, lijkt de heer Decaluwe een illusie.

Inzake sport en cultuur vindt het lid vooral positief dat de kleinere sporttakken eindelijk zijn ingeschreven en dat er een samenwerking is met het middenveld.

De publieke meerwaarde en kwaliteitsinitiatieven en -instrumenten integreren tot één coherent en transparant geheel is een belangrijke stap voorwaarts. De spreker dankt daarbij uitdrukkelijk de heer Jan Callebaut voor zijn voorbereidend werk.

Voor jongeren is er de stapsgewijze invoering van het derde kanaal: tussen 1 september 2012 en 1 september 2013 minstens één programma per week gericht op jongeren en dat gedurende 40 weken. Er is ook in structureel overleg met jongeren zelf voorzien.

Voorts vindt het lid het positief dat de ambities inzake radiobereik enigszins terugschroefd zijn: van 80 naar 70 percent. Die marktdominantie zal normaal gesproken toch licht afnemen, stelt de heer Decaluwe. Het verheugt hem ook dat kijkcijfers tot het verleden behoren en er intussen sprake is van bereikcijfers. De algemene extra nadruk op kwaliteit is van groot belang.

Het bestaande bereik voor televisie ligt op weekbasis op 80 percent. Het toekomstig streefcijfer is 75 percent. Dat spreekt de bewering van een streven naar nog meer dominantie tegen, oordeelt de heer Decaluwe. Hij heeft er geen moeite mee dat de bereikcijfers enigszins getemperd worden, zolang de openbare omroep zijn opdracht maar correct vervult.

Voor wat Radio Vlaanderen Internationaal betreft en de internationale rol van de openbare omroep, stelt de heer Decaluwe dat iedereen zich ervan bewust was dat de mid-dengolf enorm energieopslopend was. Met het internet is er gelukkig een volwaardige vervanging. Inzake de dienstverlening ten behoeve van de buitenlandse expat-gemeenschap in Vlaanderen, moet Radio Vlaanderen Internationaal via samenwerking en inschakeling van vertaalprogramma's wellicht ook in het Engels, Frans en ook andere talen te beluisteren zijn. Dat aspect verdient bijzondere aandacht.

De heer Decaluwe verwacht zonder meer een jaarlijkse rapportage over de meerwaarde van MNM, zoals in de resolutie van het Vlaams Parlement werd gevraagd. Dat hoeft echter niet concreet opgenomen te worden in de beheersovereenkomst voor hem.

Over het percentage Vlaamse productie in Nederlandstalige muziek was heel wat te doen. Het werd opgetrokken van 20 naar 25 percent, wat de huidige realiteit reeds weerspiegelt.

De heer Decaluwe stelt voor om het licht uitgesteld kijken voor de eerste dag gratis te houden. Is er over dit aspect reeds overleg met de distributeurs?

Dat de buitenlandberichtgeving expliciet is opgenomen in de beheersovereenkomst, is bijzonder positief. Bovendien zijn de ambities inzake het bereik van het VRT-nieuws via radio- en televisiekanalen gelijk gebleven aan de vorige beheersovereenkomst en niet bijgesteld naar beneden. De nadruk moet uitdrukkelijk gaan naar informatie en duiding. Ook onderzoeksjournalistiek behoort daartoe.

De versterking van het culturele aspect is positief. Inzake sport is het belangrijk om te blijven hameren op het decreet op de vrije nieuwsgaring. Het is goedkoper om te werken met uitwisseling van beelden dan te proberen om sublicenties in handen te krijgen. Het is aan te raden om hierover een kosten-batenanalyse te maken.

Wordt de online-dienstverlening via open internet gratis? Of is er een businessmodel of samenspraak met de distributeurs?

Het lid gelooft niet dat de commerciële omroepen – mits een correcte uitvoering van de beheersovereenkomst – benadeeld zullen zijn. De bestedingsverplichting van 25 percent voor externe producties is een grote stap vooruit, en hij hoopt dat die dan ook slaat op externe producties.

Woestijnvis wordt qua externe producties een potentiële concurrent van de openbare omroep op bepaalde domeinen. Als geprivilegieerde partner verwierf het jarenlang inzicht in de programmatiestrategie van de openbare omroep. Het is aan te raden om met Woestijnvis geen samenwerking meer aan te gaan op lange termijn. Er moeten trouwens in het algemeen staalharde garanties worden ingebouwd voor juridische afscherming van de VRT-strategie als er sprake is van samenwerking met externe productiehuisen.

Dat de VRT marktconforme tarieven moet hanteren, ook ten aanzien van de medecontractanten en inzake sociale wetgeving, vindt de heer Decaluwe een grote stap voorwaarts. Het nagaan van de uitvoering van die contractuele afspraak met de externe productiehuisen moet daarbij geen streven zijn maar een feit. Er kan geen uitbreiding zijn van het personeel van die productiehuisen terwijl zij ook werkzaam zijn bij de VRT.

De toelichting inzake uitvoering en controle stemt het lid uitermate tevreden, vooral omdat het voor het eerst zo gedetailleerd omschreven is. De VRT zou zich tot alle mogelijke vormen van samenwerking verbinden en vertrouwelijke gegevens of concurrentieel strategisch belangrijke informatie kan niet gepubliceerd worden. Dat vindt de heer Decaluwe logisch. Dat persoonsgegevens echter niet gepubliceerd mogen worden belet controle op wat onder meer het management doet. De heer Decaluwe herinnert aan tijden wanneer spilzuchtige leden van het management voor meer dan 10.000 euro per maand gingen eten. Hij vindt het een recht om te weten wanneer iemand als Peter Van de Veire tijdens zijn arbeidsuren nog een consult doet en daarvoor dik betaald wordt. Hij kondigt aan dat ook kenbaar te zullen blijven maken.

De pensioenproblematiek heeft de minister correct opgelost, stelt de heer Decaluwe. Er is 8,1 miljoen euro vaste patronale bijdrage en de Vlaamse overheid engageert zich blijvend.

Dat er een timing is opgenomen inzake de infrastructuur, is een positieve zaak.

Algemeen bekeken is de heer Decaluwe tevreden over de richting die men is ingeslagen. Hij verwittigt de minister dat zijn fractie de uitvoering van de beheersovereenkomst nauwlettend zal opvolgen, maar meent tegelijk dat de VRT wel heeft begrepen dat er correcte informatie moet worden aangeleverd. Het lid heeft er vertrouwen in, maar herhaalt dat de fratsen die in de vorige legislatuur zijn uitgehaald, niet voor herhaling vatbaar zijn. Hij rekent ook op de voogdijminister voor de correcte uitvoering van de beheersovereenkomst, en dit in het belang van zowel de openbare omroep als de commerciële sector.

De heer *Bart Caron* vergelijkt de beheersovereenkomst met het voorstel van resolutie dat hij zelf heeft opgesteld (*Parl. St. VI. Parl. 2010-11, nr. 1051/1*) en dat sterke gelijkenis vertoont met dat van de meerderheid. Algemeen vindt hij dat de minister geslaagd is met onderscheiding. Het is als oppositielid niet eenvoudig om dat toe te geven.

Voor het eerst zijn er echte indicatoren ingeschreven om de integratie en invulling van het aspect cultuur te meten. Ook de ruime aandacht voor etnisch-culturele en algemene diversiteit in het besluitvormingsproces zijn positief. Hetzelfde geldt voor de focus op kinderen en jongeren, ongeacht de discussie over het derde kanaal. De openbare omroep blijft zo de toon zetten inzake kwalitatieve radio en televisie voor die groep. Ook wat er gebeurt ten behoeve van doven en slechthorenden is ambitieus en goed. Alleen voor audiodescriptie is de start wat voorzichtiger. Het is meteen ook een voorbeeld van het aanwenden van nieuwe technologie om een brug te bouwen voor mensen die moeilijker kunnen tv kijken.

De overname van het pensioenfonds haalt een grote last van de schouders van de openbare omroep. Hopelijk komt er ook snel een oplossing voor het verouderde gebouw.

De dotatie en de verdere opbouw van de financiële structuur lijkt de heer Caron solide en zou ervoor moeten zorgen dat de VRT niet vervalt in de oude, meer commerciële gewoonten. Daarbij verwijst hij naar de manier waarop bepaalde sponsordeals zijn verkregen en de stijl waarmee men soms te werk gaat. Er zijn te veel flaters gebeurd met commerciële bedrijven en de toon van bepaalde programma's stoort het lid danig. Aangezien de

VRT zijn reserves heeft opgebruikt, en de basisdotatie voor de komende periode vrij gelijk blijft, vermoedt de heer Caron dat de eigenlijke dotatie verhoudingsgewijs lager ligt dan de lopende dotatie. Klopt dat?

De oplossing voor de knipperlichtformule via het compensatiesysteem met een norm van 85 percent is goed. Andere positieve punten zijn de bepalingen over informatie, kleine sporten en het licht uitgesteld kijken. Hopelijk komt er voor dat laatste een spoedige oplossing tussen alle Vlaamse zenders.

De zorg voor het archief krijgt te weinig harde engagementen, zelfs in afwachting van de oprichting van het Vlaams Instituut voor het Audiovisueel Archief.

De heer Caron is bekommerd om een goede verhouding tussen openbare omroep en commerciële zenders, dus tussen slagkracht van de ene en leefbaarheid van de anderen. Dat evenwicht maakt het televisie- en radiolandschap van Vlaanderen zo kwaliteitsvol. Hopelijk zijn met de aangegeven plafonds de achterpoortjes gesloten.

Nieuwe televisie- en radiodiensten zou de VRT in de toekomst niet mogen organiseren zonder een beslissing van de Vlaamse Regering, na advies van de SARC. De heer Caron is daar geen voorstander van. Een openbaar bedrijf moet ruimte krijgen voor interne innovatie. Er mag geëxperimenteerd worden, maar vooraleer iets wordt toegepast moet de leiding zich uitspreken. De raad van bestuur is reeds bevoegd voor de strategische beslissingen. Nu wordt aan het systeem een extra sleutel toegevoegd, een extra stap langs de Vlaamse Regering. De heer Caron kan dat begrijpen vanuit het oogpunt om marktverstoring tegen te gaan, maar stelt dat het innovatie niet mag belemmeren.

Bij de commerciële stijl en werkwijze van de VRT heeft het lid nog steeds twijfels. De beheersovereenkomst is een kentering ten goede, de test komt bij de implementatie. De VRT wordt immers te veel geleid door marketeers. De heer Caron hoopt dat de leiding verschuift naar mensen die weten wat kijkend en luisterend Vlaanderen wil en die hun vak verstaan. Inzake cijfers en bereik blijft het lid dan ook wat op zijn honger zitten. Met in gedachten de term kijkerfetisjisme, opteert de heer Caron liever voor een verlies van 5 percent marktaandeel met goede televisie, dan 5 percent winnen met slechte televisie. De VRT moet boven alles een baken zijn van kwaliteit. Hij hoopt dat dit exacter geformuleerd wordt in de definitieve teksten.

Wat archivering betreft, worden best meer concrete doelen en indicatoren vastgelegd.

Het derde kanaal zal blijkbaar heel wat lege uren tellen. Dat geeft toch stof tot nadenken, waarbij de heer Caron verwijst naar de adviezen van de Vlaamse Jeugdraad en het Minderhedenforum. De minister is bijzonder goed aan die adviezen tegemoetgekomen. Voor jongeren hoopt hij dan ook op echte goede en typische jongerentelevisie, van en voor jongeren. Is het de bedoeling om de rode knop af te bouwen en dat aanbod op het derde kanaal of elders te brengen? Zullen de sportrechten misschien maximaal aangewend worden in televisietijd en zullen die de lege uren op andere dagen invullen? Wat als er geen lege uren zijn?

Er werd niet zoveel gezegd over het medium radio. Zijn er belangrijke wijzigingen? Zijn er evoluties te verwachten inzake digitalisering? Wat met de positie van Klara? Wat is de rol van radio in het brengen van concerten? Klopt het dat de positie en omschrijving van MNM ongewijzigd blijft?

De heer *Kris Van Dijck* vindt het vooral positief dat de fouten van het verleden tot leerschool hebben gediend. De voorliggende beheersovereenkomst en de positie van de VRT moeten bekeken worden tegen de achtergrond van het medialandschap in Vlaanderen.

Dat landschap, met een goede openbare omroep en uitstekende commerciële zenders, wordt door N-VA zeer naar waarde geschat. Beide brengen hoogwaardige producten en leveren inspanningen inzake producten van eigen bodem en lokale verankering.

N-VA is tevreden over de nieuwe beheersovereenkomst. Er werd steeds gepleit voor een sterke openbare omroep die zijn decretale verplichtingen invult. De rode draad doorheen de beheersovereenkomst is volgens de heer Van Dijk dat er kansen geboden worden om een sterke openbare omroep te ontwikkelen.

Wie verdieping zoekt, met name de Canvas-kijker, moet ten volle aan zijn trekken komen. Er worden voldoende elementen aangereikt om kwaliteitsvolle jongerenprogramma's, van kind tot jeugd, te garanderen. Er zijn ook voldoende eigen Vlaamse producties voorzien waarbij niet alleen de VRT maar ook andere productiehuizen kansen krijgen. De normen die daarvoor gehanteerd moeten worden, zijn ook in de beheersovereenkomst vervat. Dat stemt het lid tevreden.

Het belang van de eigen taal, algemeen beschouwd en over de Nederlandstalige producties uit Vlaanderen en Nederland, zit duidelijk in de beheersovereenkomst ingebouwd. Ook de verzuchtingen van N-VA over de expats zijn meegenomen.

De inspanningen ten behoeve van doven, slechthorenden, blinden en slechtzienden garanderen een verbeterde toegankelijkheid. Minder verwacht men niet van een openbare omroep.

N-VA is niet doof voor de kritiek over marktverstoring. Het is echter duidelijk dat een vergelijking moeilijk ligt. De dotatie groeit, maar tegelijk worden een aantal extra uitdagingen gesteld en opgelegd. Dat maakt dat de lat hoog ligt, en dat de VRT op de meest efficiënte manier moet blijven werken.

Het totale inkomstenplafond voor commerciële inkomsten van 68,4 miljoen euro is correct geduid. Het omvat de inkomsten uit radioreclame en radiosponsoring, uit televisiesponsoring en uit niet uitgezonden evenementen, internetreclame, financiële productplaatsing, BAN's. Het bijzonder algemeen pakket kan beter dan vroeger gecontroleerd worden. Het vroegere plafondbedrag van 10 miljoen euro uit de nog lopende beheersovereenkomst ging zeer expliciet over televisiesponsoring, terwijl in de 16,5 miljoen euro ook de aangekondigde evenementen en de visibiliteit vervat zitten. De 68,4 miljoen euro moet ook nog bekeken worden tegen de achtergrond van de knipperlichtformule. De overheid moet met de nieuwe normering van 85 percent minder bijspringen.

Met de nieuwe beheersovereenkomst krijgt de VRT ongeveer 4 miljoen euro nieuwe beleidsruimte. Dat is niet veel. Die ruimte wordt ingezet voor de ontdubbeling van Ketnet en Canvas en bijkomend aanbod op beide. Het Vlaams Audiovisueel Fonds cofinanciert een deel van de nieuwe Vlaamse kindervictie, animatie en documentaires. Het jongerenaanbod wordt gefaseerd opgebouwd.

De uitbouw van een derde kanaal moest voldoende gemotiveerd worden inzake, wenselijkheid, haalbaarheid en betaalbaarheid. Een heel aantal aspecten van de beheersovereenkomst komen reeds tegemoet aan heel wat van de verzuchtingen. Zo mag Ketnet vóór 20.00 uur niet onderbroken worden, bijvoorbeeld door sportwedstrijden. Canvas zou niet onderbroken mogen worden na 20.00 uur, opdat de kijker die verdieping zoekt, niets tekort komt. Voor N-VA is ter zake de wenselijkheid en haalbaarheid wel aangetoond. De betaalbaarheid moet blijken binnen de contouren van de kleine budgettaire groei. Er wordt een andere invulling van de programmering van Canvas en Ketnet in het vooruitzicht gesteld.

Belangrijk is voor N-VA ook de aankondiging van 95 percent ondertiteling van programma's en daarbinnen 100 percent van de nieuws- en duidingsuitzendingen tegen eind 2014. Ten laatste tegen begin 2013 moet ook het Ketnetjournaal via open internet aangeboden worden met gebarentaal. Via tv zal het weekoverzicht van het Ketnetjournaal met gebarentaal aangeboden worden. De heer Van Dijck stelt dat er een duidelijke verbetering is in de toegankelijkheid.

Vooraf op de radio zal er een verhoging zijn van het aantal 'Vlaamse muziekproducties'. Die zijn in Vlaanderen gemaakt, maar zeggen niets over het cultuurelement zelf. De vrijheid van de artiesten, componisten, muzikanten en producenten moet gevrijwaard blijven en eigen talent moet alle kansen krijgen. De Vlaamse openbare omroep heeft daarin een centrale rol. De VRT moet bij uitstek een cultuurdrager zijn. Dat maakt dat voor expliciet 'Nederlandstalig producties' een zichtbare plaats gereserveerd moet worden.

Een element dat de heer Van Dijck betreurt, is dat de samenwerking met Nederland wordt verminderd. Dat geldt niet alleen voor de beheersovereenkomst. De uitwisselingen tussen Vlaanderen en Nederland zouden echter moeten aangezwengeld worden. Vlaanderen is trouwens geen eiland in de wereld en dus moeten expats assertief en kordaat worden opvangen en ontvangen. Het is nodig hen mee te nemen in de eigen gemeenschap, opdat ze zich niet alleen zouden laten leiden door hun eigen media, maar ook door Vlaamse, om zich een beeld van onze cultuur en eigenheid te vormen en van wat in België gebeurt.

De beheersovereenkomst voldoet in grote mate aan de verwachtingen van N-VA, dat de implementatie nauwlettend zal opvolgen. Over de financiën zijn afspraken gemaakt die de VRT zonder meer als een uitdaging zal ervaren en die verantwoordelijkheden opleggen. De heer Van Dijck hoopt ten slotte dat de VRT een kweekschool kan blijven voor talent in de Vlaamse media. Hij lanceert een oproep in positieve zin om het evenwicht te blijven bewaren in het medialandschap met een mediabeleid dat breder gaat dan de openbare omroep. De Vlaamse overheid moet balanceren op het dunne koord tussen VRT en commerciële zenders. Het lid herinnert aan de boze reacties bij de oprichting van Sporza, dat een initiatief was van een Open Vld-minister. Hij is ervan overtuigd dat er ook na de voorliggende beheersovereenkomst leven en mogelijkheden zijn voor de commerciële zenders. N-VA is in elke geval blij met de beheersovereenkomst zoals toegelicht.

De heer *Jurgen Verstrepen* stelt dat de minister al lang wist hoe de timing zou verlopen. De beheersovereenkomst werd doelbewust tijdens het parlementaire reces afgesloten. Uit een persbericht van de VRT haalt het lid de essentie over de beheersovereenkomst: "De nieuwe beheersovereenkomst biedt oplossingen voor historische problemen. Desondanks blijft de openbare omroep met structurele tekorten zitten. De VRT krijgt een aangepaste basisdotatie en kan opnieuw starten, gezond en financieel stabiel. Voor de problemen van statutaire pensioenen is er een oplossing en we kunnen met een nieuw hoofdstuk beginnen." De heer Verstrepen leest die verklaring als zou er met de nieuwe beheersovereenkomst een oplossingsdocument zijn voor het falen van het bestuur van de openbare omroep in het verleden. Dat vindt hij zeer spijtig. Hij vindt het een bijna blanco cheque en een gemiste kans.

Men verwijst trots naar de bewuste resolutie van de meerderheid (*Parl. St. Vl. Parl. 2010-11, nr. 1154/2*). De heer Verstrepen volgt nauwgezet op in hoeverre er rekening is gehouden met de punten 1 tot en met 23 van die resolutie. Bij punt 4 staat dat de publieke opdracht moet primeren over de zuiver commerciële bedrijfslogica. Er kan geen beïnvloeding zijn van commerciële belangen op inhoud van programma's. Waar kan hij in de beheersovereenkomst de richtlijnen en definities ter zake terugvinden?

Bij punt 5 gaat het om een radiozender die herkenbaar is omwille van het Nederlandstalige muziekprofiel. De percentages ter zake zijn niet veranderd. Waar zit die zender?

Bij punt 8 staat zwart op wit dat er wordt onderzocht of een derde kanaal, uitsluitend voor jongeren en kinderen, wenselijk, haalbaar en betaalbaar is. Waar is het onderzoek dat antwoord geeft op die factoren? Het staat immers in de beheersovereenkomst. De heer Verstrepen wil dat onderzoek ook echt zien.

Niemand heeft het bij dat derde kanaal over het feit dat er nog twee digitale kanalen zijn. Dat digitaal spectrum zit dan verstopt achter de zogenaamde rode knop. 60 percent van de kijkers kijkt alleen digitaal, maar komt bij het zappen wel vijf VRT-kanalen tegen. Het gaat dus niet om een 'derde' kanaal.

De VRT is er in theorie voor alle Vlamingen, en de VRT levert blijkbaar ook topkwaliteit. Die topkwaliteit wordt echter niet gehaald met louter meer geld en meer commerciële communicatie. De VRT wordt blijkbaar beloond voor het teveel aan uitgaven en het bedenkelijke financieel beleid van de voorbije jaren. De minister biedt één antwoord: nog meer geld. Het argument van de afweging voor en na besparing gaat volgens de heer Verstrepen niet op. Er was geen kwaliteitsdaling te merken toen men na de besparing met een beperkter budget hetzelfde soort van televisie wist te produceren. Waarom zou er dan een budgetverhoging nodig zijn uit meer commerciële communicatie? De heer Verstrepen hecht ook geen geloof aan het verhaaltje dat een derde kanaal haast niks kost en verwijst aan de vele keren dat een raming ver beneden de reële kostprijs is gebleven. De heer Verstrepen raadt aan daarmee voorzichtig te zijn.

Bijzonder vreemd is de discrepantie tussen wat privémediagroepen hebben gevraagd niet te doen en wat er dan net wel in de beheersovereenkomst is opgenomen. Zowat alles is omgekeerd evenredig met die vragen. Daarom noemt het lid de minister ook veeleer een minister van Openbare Omroep dan van Media. Rode draad in de beheersovereenkomst is meer middelen en meer slagkracht voor de openbare omroep en er staat bitter weinig over efficiënter werken, tering naar de nering zetten of de verantwoordelijkheid nemen op financieel vlak. De private zenders kunnen veel moeilijker aan hun middelen komen. Ondanks het eerdere voorzichtige protest ook vanwege de meerderheid, moet de heer Verstrepen vaststellen dat uiteindelijk iedereen blijkt te zwichten, zelfs voor het derde kanaal, en dat zonder zelfs maar één onderzoek.

In de hele EU wordt volgens de heer Verstrepen op een heel andere manier gediscussieerd over de openbare omroep en zijn taak, rol en financiële middelen. Ten zuiden en ten westen wordt de openbare omroep gedecommercialiseerd, de BBC moet de tering naar de nering zetten. In Vlaanderen krijgt de VRT echter nog een extra duwtje in de rug. Hij koppelt daaraan ook de omschakeling van kijkcijfers naar bereikcijfers. De VRT heeft een marktaandeel van 43 percent en dat is naar Europese normen zeer hoog. Die hoge marktpenetratie wordt gehaald met het bestaande budget en dat moet worden onderzocht. De Vlaamse Regering opteert er integendeel voor om de VRT nog meer mogelijkheden te bieden. Kan de minister haar doelstelling in dat verband toelichten?

De minister heeft tijdens eerdere discussies al gesteld dat het niet over streefcijfers gaat, maar over quota, herinnert de heer Verstrepen. Hij verfoeit quota. Het zijn immers streefcijfers die echt gehaald moeten worden. Hij wil dat de minister daarover klare wijn schenkt.

De heer Verstrepen heeft de idee dat het derde kanaal al bij voorbaat gedoemd is om te mislukken en zou het zonde vinden dat de VRT er extra geld aan mag besteden. Hij wijst erop dat internationale studies hebben uitgewezen dat zelfs de BBC niet slaagde met zo'n concept en dat het marktaandeel voor radio uitwijst dat het ook daar op niets uitdraait. Er is hoegenaamd geen marktanalyse gemaakt en toch wil de VRT de poging wagen. Volgens de heer Verstrepen is het derde kanaal het snoepje dat de minister aanbiedt om op te boksen tegen de succesvolle privékanalen die de jongeren wel bereiken. Hamvraag is of de

VRT wel op alle gebieden aanwezig moet zijn. Moet een openbare omroep doen wat al op de markt bestaat?

De VRT had op 305 miljoen euro gerekend en is tevreden, zo stelde mevrouw De Preter. Ze stelde dat met een basisdotatie die hoog genoeg is, men geen beroep meer zou moeten doen op de knipperlichtprocedure. Met die bekentenis geeft de VRT toe dat de knipperlichtprocedure misbruikt is omdat de dotatie niet hoog genoeg was. De heer Verstrepen meent dat de nieuwe compensatieformule die wel alles dekt, niet moet worden aangevend. Die formule is trouwens niet correct, stelt hij: de openbare omroep wordt nog steeds gedwongen tot commerciële inkomsten en daar bovenop geeft de minister de garantie dat er nog compensatie mogelijk is als het niet lukt om op een deel van de markt te gaan. Het lid stelt dat commerciële zenders maar wat graag over zo'n formule zouden beschikken.

De heer Verstrepen blijft nog met een aantal concrete vragen zitten. Wordt steun van de Vlaamse overheid en ministeries beschouwd als tv-sponsoring? Hij heeft het dan over de financiële potjes die de VRT toegestopt krijgt zonder dat ze iets te maken hebben met sponsoring en BAN's, maar wel gestuurd worden vanuit ministeries en kabinetten en gaan over cultuur, innovatie, jeugdjournaal enzovoort. Hoe wordt dat geklasseerd? Het vertegenwoordigt immers nogal wat aan budgetten.

Ook internetreclame wordt over het hoofd gezien. Men gaat er nog te veel van uit dat het een ander medium is dan kabel of distributie, maar dat klopt niet. Reclame komt via het internetplatform binnen, maar kan intussen ook via de nieuwste tv-toestellen worden bekeken. Er is voor de kijker geen onderscheid meer met televisiekanalen. Sommige internetkanalen zullen succesvol zijn, zeker met afgeleiden van topproducten van onder meer Eén. De bepalingen rond internetreclame vindt de heer Verstrepen nog gevaarlijker voor het Vlaamse medialandschap dan de rest, ongeacht of er begrenzingen op staan. De deur wordt geopend naar meer reclame.

De Vlaamse overheid vult ook het gat in het pensioenfonds voor de statutaire personeelsleden. De VRT heeft ter zake veel te veel vrij spel gekregen.

Wat is er duurzaam aan het verschuiven van de beslissing over de huisvesting van de VRT naar 2012? Durft de minister geen beslissing nemen?

Radio Vlaanderen Internationaal wordt geschrapt en Radio 1 en 2 gaan wereldwijd via satelliet en het internet. Daarvoor heeft de heer Verstrepen begrip. Worden het onderzoek en de experimenten inzake DRM, digitale zendtechnieken over lange afstand, dan volledig afgevoerd?

Bij de streefcijfers voor Vlaamse muziekproducties maakt de heer Verstrepen de bedenking dat er geen vernieuwing is, aangezien de cijfers al gehaald worden.

Er is een focus op beeld voor online aanbod omdat de kranten te veel kritiek hadden op het feit dat de openbare omroep te veel op hun terrein kwam. Er worden echter steeds meer video en videoreportages aangeboden. Op basis van welke instrumenten wordt die focus bepaald en hoe kan die gegarandeerd worden? Zijn er parameters vooropgesteld?

De beheersovereenkomst ervaart de heer Verstrepen niet als wereldschokkend. Hij wil vooral een verklaring van de minister over het gevraagde onderzoek om uit te maken of het derde kanaal wenselijk, haalbaar en betaalbaar is.

MNM werd best te koop gesteld, want alleen de frequenties zijn nog wat waard. Iedereen weet dat MNM het zorgenkind is van de VRT. Hoe ziet de minister het radiolandschap evolueren en wat zijn daarin de taken van de openbare omroep? De dominantie is daar nog groter dan voor televisie. Wordt er bewust geen aandacht aan geschonken of is men

dat vergeten? Of worden alle middelen ingezet voor televisie en online-aanbod om de concurrentie de das om te doen? Er is een stijging van de dotatie en er worden bijkomende mogelijkheden gecreëerd om commerciële inkomsten te genereren. De beheersovereenkomst lijkt door de VRT zelf opgesteld en de minister moet alleen nog op het kruisje ondertekenen. Elke visie ontbreekt.

De heer *Philippe De Coene* meent dat de minister zich comfortabel kan voelen. De meningen brachten enig evenwicht. De heer Verstrepen doet de waarheid geweld aan als hij stelt dat de minister net dat doet wat een aantal marktspelers vragen om niet te doen. De Unie van Belgische Adverteerders vroeg bijvoorbeeld met aandrang om ook reclame op televisie toe te staan om alle Belgen te bereiken. Het antwoord van de commerciële omroepen was om niet in dat verhaal mee te stappen. Met het oog op de budgettaire contexten van overheden, is het een wonder dat men niet op de vraag is ingegaan.

De krantenuitgevers hebben gevraagd om grenzen en richtsnoeren op te stellen voor het opmaken van websites. Die zijn er. De stijging van 10 naar 16,5 miljoen euro voor specifieke televisiesponsoring is alles bij elkaar genomen veel bescheidener dan voorzien en minder bedreigend dan wordt voorgesteld. De commerciële omroepen stellen zich verantwoordig op, maar beseffen wel dat daar geen reden toe is. De beheersovereenkomst biedt perspectief in de taakstelling, in de financiering, in de transparantie met inachtneming van bepaalde richtsnoeren voor de openbare omroep.

Het stemt de heer De Coene tevreden dat de knipperlichtprocedure verdwijnt. Daarbij herinnert hij aan de bewering dat ze misbruikt kon worden om aan dumpingprijzen te doen inzake radioreclame. Die bewering werd echter nooit hard gemaakt. Vervelend was wel dat een openbare omroep telkens weer met uitgestoken hand naar het parlement moest stappen.

De VRT zou met het derde kanaal op zijn wenken bediend zijn. Het lid is ervan overtuigd dat het geen cadeau is, omdat de opdracht die ter zake gespecificeerd is, wel eens de moeilijkste van allemaal kan zijn: boeiende televisie maken voor een bepaald segment jongeren. Dat er voldoende en goed aanbod zou zijn op die markt, weerleggen jongeren zelf. Zo vond de Jeugdraad het nodig een pleidooi te brengen voor een jongerenaanbod.

De heer *Jurgen Verstrepen* informeert ernaar of de heer De Coene voor de minister spreekt of voor zichzelf.

De heer *De Coene* repliceert dat hij alleen beweringen van de heer Verstrepen met feitelijkheden ontkracht en dat hij voor zijn fractie spreekt. Hij benadrukt dat de minister op twee jaar tijd een bijzonder moeilijk dossier opgeruimd heeft: de vervanging aan de top van de VRT en de besparingsoefening die voorafging aan een nieuwe beheersovereenkomst. Over de vervanging blijkt men tevreden en de besparingsronde van 60 miljoen extra was voorwaarde vooraleer men iets nieuws kreeg. De besparingen zijn bovendien doorgevoerd met nauwelijks enige sociale en syndicale commotie. Dat op zich is een unicum.

De beheersovereenkomst komt mooi tegemoet aan wat in de breed gedragen meerderheidsresolutie vooropgesteld is (*Parl. St.* VI. Parl. 2010-11, nr. 1154/2). Ook de privésector kan volgens de heer De Coene tevreden zijn. Hij herinnert hierbij aan het memorandum van de onafhankelijke televisieproducenten. Als men dat document naast de beheersovereenkomst legt, dan beantwoordt die aan bepaalde noden. De minister is dan ook meer dan alleen maar minister van de openbare omroep. Het landschap is breder dan alleen televisieomroepen en gaat over heel wat mensen die in de mediasector hun brood verdienen.

De beheersovereenkomst is een eerbaar compromis waarvoor de Vlaamse Regering felicitaties verdient. De grootste uitdaging ligt echter bij de VRT. Die moet aan de vooropge-

stelde richtlijnen tegemoetkomen en ook het derde kanaal tot een succes maken dat niet tegen anderen gericht is, maar voor jongeren.

Minister *Ingrid Lieten* wil in de mate van het mogelijke een aantal raadgevingen en aandachtspunten meenemen. De zorg om een te commerciële ingesteldheid van de VRT is terecht. De vraag is echter waar men de norm legt. Een eerste mogelijkheid is de verdeling van de inkomsten. De regering is daarin zeer zorgvuldig te werk gegaan. Er was de uitdaging om voor de openbare omroep een duidelijk en degelijk financieel beleid te ontwikkelen dat ongelukken uitsluit. Tegelijk moest marktverstoring vermeden worden. Er is gezocht naar een goed evenwicht, al heeft de minister begrip voor enige onrust in de privé-sector. De nieuwe balans 32 percent eigen opbrengsten tegenover 68 percent middelen uit de publieke dotatie ligt kort bij de (reële) 38/62-verhouding uit de vorige beheersovereenkomst. Daarbovenop wordt gestreefd naar volledige transparantie en duidelijke plafonds, opdat het Vlaams Parlement gemakkelijk kan opvolgen of dat evenwicht ook blijft.

Ook de dominantie op de markt van de VRT wordt als argument aangehaald. Minister Lieten herhaalt dat men volledig van de kijkcijfers afstapt om over te gaan op bereikcijfers. De nadruk ligt precies op de opdrachten die de VRT moet vervullen en die zich onderscheiden van wat privé-zenders moeten doen. Daaronder zijn vrij moeilijke opdrachten waarvoor de VRT middelen en mensen zal moeten investeren. Het volstaat dus niet om te zeggen dat de openbare omroep meer middelen toegestopt krijgt om zijn dominantie op de markt te argumenteren.

Ook de bereikcijfers zijn ‘gedownsized’, omdat het de bedoeling is in te zetten op en inspanningen te leveren voor de moeilijker taken, ook als dat impliceert dat men iets inboet aan bereik. De VRT moet in totaal met de media op maandbasis 90 percent van de Vlamingen bereiken, voor radio op weekbasis 70 percent, en voor televisie 75 percent. Online moet licht het bereik per maand op 40 percent. De VRT krijgt ruimte om een stuk van de mensen en middelen naar de moeilijker opdrachten te verschuiven.

De VRT zou te commercieel zijn in de programma's die men brengt. De minister onderstreept dat net de maatschappelijke opdracht van de VRT wordt benadrukt in de beheersovereenkomst. De VRT moet er zijn voor iedereen, moet ook de moeilijke doelgroepen bereiken, moet meer inzetten op kwaliteit en cultuur. Die bepalingen sturen de VRT voldoende bij en maken dat de VRT niet dominantier wordt door de nieuwe beheersovereenkomst.

Wenselijkheid, haalbaarheid en betaalbaarheid van het derde kanaal zijn duidelijk overwogen binnen de Vlaamse Regering. Er zijn ook duidelijk beperkingen gesteld. Zo moet Ketnet ononderbroken uitzenden. Sportuitzendingen in de namiddag zullen de zender dus niet onderbreken. Die worden dan uitgezonden op het Canvaskanaal. Duidingprogramma's 's avonds op Canvas mogen evenmin onderbroken worden. Dan kan het derde kanaal als uitwijkmogelijkheid gelden voor bijvoorbeeld het uitzenden van een tennisturnooi.

De beperkingen van het derde kanaal worden ingecalculeerd. Ook dat is duidelijk gemaakt. Het aanbod voor jongeren wordt gradueel ontwikkeld, er komt een aanbod voor expats en er moet een uitwijkmogelijkheid zijn om de Canvasprogrammatie niet te onderbreken. Dat begrenst het derde kanaal, ook na 20.00 uur.

Er zijn voor de commerciële inkomsten twee plafonds ingevoerd. Onder het ene grote plafond ressorteren alle financiële inkomsten, ook de financiële productplacement. Omdat de tv-sponsoring bij de privé-zenders gevoelig ligt, heeft de Vlaamse Regering specifiek voor televisiesponsoring een tweede plafond ingesteld. Opvolging door het parlement wordt mogelijk via de jaarlijkse rapportering.

Er zijn twee mogelijkheden voor het licht uitgesteld kijken: het aanbod via open internet en digitale televisie. De VRT kan het aanbod in eigen beheer aanbieden en dat is gratis. Het kan ook in samenwerking met de distributeurs en dat is betalend. Om dat uit te werken vraagt de Vlaamse Regering dat de VRT naar samenwerking zoekt en de dialoog aangaat met distributeurs en privézendens. Ter zake moet een evenwicht gezocht worden tussen de belangen van de kijkers, die zoveel mogelijk alles ter beschikking willen op hun geprefereerd tijdstip, en de belangen van de privézendens die niet willen dat hen het leven onmogelijk wordt gemaakt. Beide belangen worden in de beheersovereenkomst opgenomen met het idee dat de VRT investeert in een win-winsituatie. De openbare omroep moet de tijd krijgen om dat uit te werken.

De VRT moet onverwijld het efficiëntietraject doorzetten net als elk ander overheidsbedrijf. Voor wat het aantal personeelsleden betreft, heeft de VRT een meerjarenplan afgesproken. De principes van het sociaal overleg worden gerespecteerd door de VRT, ook als zich nieuwe ideeën aandienen. Uiteraard moet de beheersovereenkomst worden gerespecteerd.

De minister neemt er aanstoot aan dat de heer Tommelein haar de minister van de VRT noemt en niet van Media. Ze herhaalt dat er juist in het kader van de voorliggende beheersovereenkomst heel omzichtig is gewerkt. Bovendien heeft ze zelf in de korte legislatuur al diverse initiatieven genomen waarmee juist in de privésector geïnvesteerd is. De minister heeft er in die zin uitdrukkelijk voor gekozen de spaarzame middelen die ze kon uittrekken, niet aan de VRT te geven maar aan dingen die voor de hele media belangrijk zijn: het Mediafonds, het Media-innovatiefonds en de acties rond regionale zenders die men op het oog heeft.

Het lijkt een goede suggestie om ten behoeve van de expats ook het Frans of andere talen mee te nemen. De VRT zal onderzoeken wat er technologisch mogelijk is. De minister wil in elk geval de beeldvorming van expats over Vlaanderen en zijn cultuur positief beïnvloeden.

De doelstellingen rond MNM blijven gehandhaafd. De radiozender moet zijn meerwaarde bewijzen en zal er jaarlijks over rapporteren. Het Vlaams Parlement kan dan besprekingen in dat verband houden en eventueel bijsturen.

Vrije nieuwsgaring is inderdaad erg belangrijk. Voor wat betreft reclame op internet, zal de VRT zich houden aan het bestaande merchandising-charter dat reclame op de redactie, op nieuws en kinderkant uitsluit.

De minister is het ook eens met de visie van de heer Decaluwe over onderaanneming. De mediasector is aantrekkelijk, vooral voor jonge mensen. De voorbije jaren merkte men steeds meer dat er geen correcte betaling gebeurde en dat te weinig aan talentmanagement werd gedaan. De VRT moet de toon zetten en zijn onderaannemers correct betalen. Tegelijk moet de VRT nagaan of de onderaannemers zelf hun onderaannemers correct betalen. De VRT moet in dat verband initiatieven ontwikkelen, zij het zonder papieren engagement. Er moet in dit verband echter een kwaliteitscontrole zijn.

De Vlaamse Regering heeft geprobeerd een Vlaams initiatief te ontwikkelen rond archivering. Daarbij moeten heel wat organisaties betrokken worden. Zo'n initiatief opstarten gaat echter niet vanzelf. In de beheersovereenkomst is als doelstelling opgenomen dat de VRT daarin een belangrijke rol opneemt. In afwachting blijft de openbare omroep ook werken aan de conservering van het eigen digitaal archief. Zo gaat geen materiaal verloren. Er zijn afspraken gemaakt over de nodige financiële armslag daarvoor in de komende jaren. Mocht de Vlaamse archiveringsinstelling niet uitdraaien zoals verwacht, dan is opgenomen in de beheersovereenkomst dat er een addendum komt over hoe de desbetreffende verplichting kan worden nagekomen.

Nieuwe initiatieven zijn niet onmogelijk, maar er is een duidelijke procedure afgesproken om mogelijke marktverstoring op te sporen en erover te beslissen. De Vlaamse Regering moet na advies van de SARC beslissen wat ermee moet gebeuren. De minister legt uit dat het voor de VRT zaak is van continu naar een evenwicht te zoeken. Er moet geïnnoveerd worden, maar met een duidelijke garanties voor de privémarkt.

De Plus-kanalen verdwijnen en er is aandacht gevraagd voor samenwerking met Nederland. Er is uitdrukkelijk gevraagd om samenwerking met de Nederlandse openbare omroep, maar ook BVN blijft.

De minister legt voor de heer Verstrepen nog eens uit hoe het zit met de streefcijfers, die hij te graag quota noemt. Er is nooit gesproken over quota. De VRT legt zichzelf doelstellingen op en het management engageert zich tot een inspanningsverbintenis. Zij bepalen in welke mate en hoe ze hun doel realiseren. Sommige globale doelstellingen zijn echter enkel te realiseren als elk op zijn niveau inspanningen levert.

Over de financiële rapportering werd strenger gereguleerd. De minister stoort zich vreselijk aan het feit dat de heer Verstrepen durft te zeggen dat men pas na dertig jaar eindelijk door heeft hoe het moet. De openbare omroep wordt immers met gemiddeld minder belastinggeld gefinancierd dan elders in Europa. Toch presteert hij goed en men mag daar terecht fier op zijn.

Ook personeelsleden van de VRT hebben terecht graag zekerheid over de uitbetaling van hun pensioen. De Vlaamse Regering heeft niets meer dan haar verantwoordelijkheid genomen.

De heer *Bart Tommelein* respecteert het voortschrijdend inzicht van de heer Decaluwe, maar hij blijft het vreemd vinden dat hij op twee dagen tijd het omgekeerde zegt van wat hij in de pers had laten verstaan. Het grootste minpunt aan de beheersovereenkomst vond de heer Decaluwe de bepalingen over de commerciële inkomsten. Maar dat vindt hij intussen blijkbaar helemaal oké.

De heer *Carl Decaluwe* repliceert dat hij louter duidelijk heeft gemaakt dat hij kan leven met een compromis.

De heer *Bart Tommelein* stelt vast dat er al vijf of zes dagen een akkoord is binnen de Vlaamse Regering. Er werd een persconferentie gegeven in hoerastemming. Tegelijk werd nog steeds geen papieren versie van de beheersovereenkomst voorgelegd. De meerderheid komt uitleggen dat er nauwelijks geld bijkomt en dat er maar net genoeg is om het derde kanaal te bekostigen. Hoe zit het nu eigenlijk: meer geld voor de VRT of niet? Het lid blijft van het eerste overtuigd. Hij gelooft niet in de vooropgestelde verhouding voor commerciële en eigen inkomsten van 32 tegenover 68 percent. Er is steeds geschipper mogelijk.

De selectieve rechtlijnigheid van N-VA is storend. Op andere fronten houdt de partij aan een strikte niet-toegeeflijkheid, maar dat geldt niet voor wat in de Vlaamse Regering gebeurt. De heer Tommelein vindt de argumenten waardoor een derde kanaal acceptabel wordt geacht, lachwekkend. Voor hem blijft het een luchtkasteel waarover hij nog vele vragen aankondigt in de volgende jaren.

Ook over het feit dat er voor MNM geen papieren engagement is, heeft het lid zijn bedenkingen. Hij waarschuwt ook voor de hoerastemming vanuit groene hoek. Een oppositiepartij in hoerastemming is vreemd.

Er is niet geantwoord op de vraag of de VRT mee heeft onderhandeld op het kabinet van de minister, stelt de heer Tommelein. Hij gaat er dus van uit dat dat zo was.

Minister *Ingrid Lieten* vindt het onzinnig om op geruchten in te gaan. Ze geeft wel mee dat de VRT is uitgenodigd om op IKW's toelichtingen te geven. Ze waren echter niet aanwezig bij de finale onderhandelingen. De minister raadt de heer Tommelein aan zijn bronnen beter te screenen.

De heer *Bart Tommelein* weet nog steeds niet wat er met de vrijheid van commerciële communicatie moet gebeuren. Als Ketnet afgelopen is, na 20.00 uur, gaat het over op een jongerenkanaal. Komen daartussen dan geen reclameboodschappen?

De *minister* stelt dat er aan de bestaande regels niets veranderd is in die zin. Dat impliceert dat er dus geen reclame is tussen de programma's. Ketnet wordt overgedragen naar het derde kanaal met dezelfde werkwijze en regels.

De heer *Bart Tommelein* oppert dat de minister de mensen wijsmaakt dat men een kanaal wil opstarten dat vrij is van commerciële communicatie. Feitelijk zullen er dus evenveel dergelijke boodschappen zijn als altijd. Welke zender moet overigens van de kabel verdwijnen om dat derde kanaal te kunnen uitzenden? De minister van Media moet daar toch een idee van hebben? Het is kras dat een luxekanaal wordt opgestart ten koste van andere zenders.

De *minister* vraagt of het lid echt wil beweren dat ze als minister van Media moet bepalen welke zenders er op de kabel komen.

De heer *Bart Tommelein* wenst het luik product placement aan te snijden waarvoor geen apart plafond werd ingesteld, terwijl dat voor tv-sponsoring wel gebeurt. Waarom niet?

De *minister* herhaalt dat er wel degelijk een plafond is, waaronder ook product placement ressorteert. Ze legt uit dat men geprobeerd heeft duidelijkheid te scheppen in de discussie over wat wel en niet onder de plafonds begrepen wordt. Er is één algemeen plafond, waaronder alle commerciële inkomsten vervat zitten: radioreclame en -sponsoring, tv-sponsoring, financiële product placement, BAN's enzovoort. Dat mag samen niet meer bedragen dan 68,4 miljoen euro. Daarnaast is er voor alles waarvoor de privésector gevoelig is nog een specifiek plafond van 16,5 miljoen euro: tv-sponsoring en de niet uitgezonden evenementen. Er is daarbuiten niet voor elk item apart nog een plafond ingesteld. Het is aan de VRT om ervoor te zorgen dat het algemene plafond niet overschreden wordt.

De heer *Bart Tommelein* herhaalt dat precies de product placement zeer gevoelig ligt en juist daarvoor is er geen apart plafond.

Minister *Ingrid Lieten* stelt dat die gevoeligheid op twee facetten speelt. In eerste instantie is dat hoeveel inkomsten eruit worden gehaald en ten tweede gaat het om de vraag of er beïnvloeding is van de inhoud van de programma's en hoe het zit met de redactionele onafhankelijkheid. In de beheersovereenkomst is expliciet opgenomen dat de VRT voor de redactionele onafhankelijkheid verantwoordelijk blijft van alle programma's, dus ook van wat extern wordt aangekocht. Er is geprobeerd om die twee punten op te vangen.

De heer *Bart Tommelein* stelt dat het eenvoudiger zou zijn als de minister met een tekst naar de commissie was gekomen. Vermoedelijk doet ze dat niet omdat er nog geen overeenstemming is over alle facetten.

Voor het licht uitgesteld kijken begrijpt het lid dat er een algemene visie in de beheersovereenkomst wordt opgenomen, maar dat de minister overleg wil met de privésector. Zal ze dan ook in de beheersovereenkomst opnemen dat er met die sector een protocol wordt afgesloten over licht uitgesteld kijken en 'video-on-demand'?

De *minister* oppert dat niet zij maar de VRT de onderhandelingen zal voeren. Ze vraagt van de VRT om alle mogelijke inspanningen te doen om tot een akkoord te komen met zowel distributeurs als met de privézendes. De minister is ervan overtuigd dat de VRT zich vol overgave aan die onderhandelingen zal wijden en hoopt dat er iets uit de bus komt. De behoefte van de kijkers mag echter niet uit het oog worden verloren.

De heer *Bart Tommelein* vreest dat wat niet in de beheersovereenkomst staat, net als in het verleden als toegelaten zal worden beschouwd.

De heer *Kris Van Dijk* maakt een korte balans op. In 2007 was er sprake van een maximumplafond van radioreclame en tv-sponsoring. Over de jaren heen zijn ontelbare discussies gevoerd over onder meer product placement. Het iets hogere plafond dat met de nieuwe beheersovereenkomst wordt ingesteld, kan enige ongerustheid wekken, maar omvat letterlijk alles. Er wordt afgetoet op punten waar dat eerder niet gebeurde en waarbij vragen rezen over aanwending. Het verschil ligt erin dat het gaat om de allesomvattende niet van de overheid afkomstige middelen die opgelijst worden.

De heer *Carl Decaluwe* stelt dat een optelling van alle aspecten uit de vorige beheersovereenkomst neerkomt op een bedrag van 67 miljoen euro. Hij vergelijkt dat met de 68,4 miljoen euro uit de nieuwe beheersovereenkomst. De stijging is niet zo spectaculair als voorgesteld.

De heer Tommelein kan er volgens het lid niet onderuit dat de nieuwe beleidsruimte voor de VRT slechts 4 miljoen euro bedraagt. Daarmee moet de openbare omroep ook de nieuwe initiatieven zoals het derde kanaal en de ondertiteling bekostigen. De heer Decaluwe maakt er de heer Tommelein trouwens attent op dat in de periode van minister Dewael de heer Van Thillo mee aan de onderhandelingstafel zat.

De heer Decaluwe meent ook dat de heer Tommelein een negatieve sfeer en verwarring probeert te scheppen. Hij oppert dat het vervroegd bijeenkomen van de commissie geen uitzondering is, want toen minister Van Mechelen de beheersovereenkomst moest afsluiten is net hetzelfde gebeurd met CD&V in de oppositie. Het lid stelt dat men naargelang zijn positie anders praat. Hij verzekert de heer Tommelein dat het parlement strikt zal toezien op een correcte uitvoering van de beheersovereenkomst, die voor hem intussen zo klaar als een klontje blijkt.

Met betrekking tot de uitzendingen na 20.00 uur op het derde kanaal, herhaalt de heer Decaluwe dat het logisch lijkt dat er gewoon geen uitzending zal zijn als er geen programma's zijn of andere grote evenementen.

De heer *Bart Tommelein* kijkt met belangstelling uit naar de toetsing op lange termijn, maar vindt de uiteenzettingen lang niet zo duidelijk. Inzake commerciële inkomsten is het een gemiste kans om misbruiken te voorkomen. Bepaalde zaken zoals internetreclame zouden explicieter afgebakend moeten zijn. De financiële productplaatsing had beter ook een begrenzing meegekregen. Op het eerste zicht is het dus een verbetering, maar er had meer gekund. Het lid geeft graag toe dat hij oppositie voert zoals dat hoort. Het compromis dat de heer Decaluwe ziet, interpreteert hij als een koehandel. Hij zal de definitieve tekst van de beheersovereenkomst nauwlettend screenen.

De heer *Carl Decaluwe* vindt de beheersovereenkomst een doorbraak inzake transparantie, zeker inzake de globale plafonnering. Er werd meer duidelijkheid gecreëerd. Zijn fractie heeft het pensioenprobleem en de gebouwenkwestie aangekaart. Ook de gecumuleerde tekorten zijn opgelost. Hij stelt vast dat alles in de beheersovereenkomst vervat zit en vertrouwt erop dat het parlement zijn controletaak naar behoren zal uitoefenen.

De heer *Jurgen Verstrepen* kijkt uit naar de definitieve tekst. Hij betwijfelt of de wenselijkheid, haalbaarheid en betaalbaarheid van een derde kanaal grondig werd onderzocht. Hij verwacht voor elk nieuw initiatief een financieel plan, een langetermijnvisie. Het amateurisme van de VRT was in het verleden ongezien in de mediasector. Hij kreeg ook nog geen antwoord over diverse budgetten vanuit de overheid die bij de VRT worden besteed en die niet eenduidig terug te vinden zijn in de boekhouding.

Verplichte streefcijfers zijn quota. Meer hoeft daar voor de heer Verstrepen niet over worden gezegd. Het VRT-management en de raad van bestuur zijn verantwoordelijk voor toezicht en uitvoering, en het opruimen van alle ellende. Ook de gebrekkige financiële reserves voor de uitbetaling van de pensioenen hadden zij moeten oplossen. In een commerciële omgeving was de VRT allang failliet verklaard.

De heer *Bart Caron* wijst in dit verband op de vervelende situatie met de pensioenverplichtingen van de voormalige leden van het symfonisch orkest van de BRTN. De budgettaire ruimte van het Brussels Philharmonic wordt daardoor ernstig aangetast. Het lid vernam dat er een oplossing in de maak zou zijn. Klopt dat?

De heer Caron gaat ook in op de beschuldiging van sfeerschepping. In de commissie zijn geregeld harde woorden gevallen, maar de meerderheidsleden zijn weer bij de kudde terechtgekomen en verdedigen gezamenlijk de beheersovereenkomst. Het is duidelijk dat heel wat is opgenomen van wat de heer Decaluwe aanbracht en bepleitte. Op veel andere vlakken moet men echter de bittere pil slikken, zoals de positie van het derde kanaal, en over MNM.

De heer *Carl Decaluwe* beaamt dat hij zich altijd tegen een volwaardig derde kanaal heeft gekant. Hij is daarin zeer consequent geweest.

De heer *Bart Caron* stelt de heer Decaluwe gerust. Hij kan de inspanningen voor de beheersovereenkomst naar waarde schatten, maar wil de beleidskeuzes consequent en eerlijk beoordelen. Hopelijk krijgt het creatief potentieel van de Reyerslaan opnieuw de kans om zich maximaal te ontwikkelen.

Philippe DE COENE,
voorzitter

Carl DECALUWE,
verslaggever

Gebruikte afkortingen

BAN	boodschap van algemeen nut
BBC	British Broadcasting Corporation
BVN	Het Beste van Vlaanderen en Nederland
CEO	chief executive officer
CIM	Centrum voor Informatie over de Media
EBU	European Broadcasting Union
IBBT	Interdisciplinair Instituut voor Breedbandtechnologie
IKW	Interkabinettenwerkgroep
MIC	Media Innovatie Centrum
SARC	Strategische Adviesraad voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media
UBA	Unie van Belgische Adverteerders
VAF	Vlaams Audiovisueel Fonds
Var	Vlaamse Audiovisuele Regie
VRT	Vlaamse Radio- en Televisieomroeporganisatie